

Kırmızı Ordu bu sabah kat'î taarruza geçti, Mavilerin cephesi yarılıyor

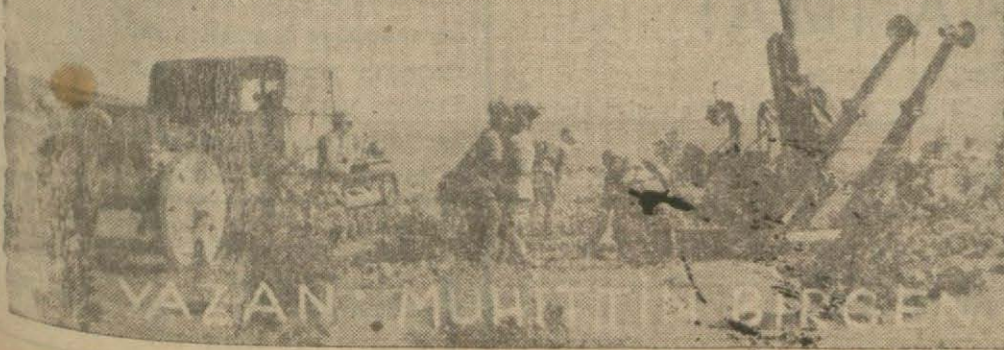
Tankların himayesinde taarruza geçen Kırmızı kuvvetler ilerlerken

“Her şey mükemmel,”
Dost ve müttefik Hey'etler Reisleriyle ataşemiliterler Ordumuzun yüksek kabiliyetinden takdirle bahsediyor

Atatürk manevra sahasında bir noktayı işaret ediyor (Yazısı 8 inci sayfada)

YENİLMEZ ORDU MANEVRA YAPARKEN

(Yazısı 2 üci sayfada)

Dün akşam Denizden iki Ceset çıkarıldı

Dün akşam, biri Heybeliadada, biri de Ahırkapıda olmak üzere, denizden iki ceset çıkarılmıştır.

Bunlardan biri, Heybeliadada, Şefik gazinosu ile Heybeli Sanatoryomu arasında bulunmuştur. Bu ceset 20 - 25 yaşlarında, genç bir kadına aittir. Ceset, bir sandalla Adanın liman kısmına nakledilmiştir. Heybeliada halkından olmadığı tahakkuk etmiştir. Civar a - (Devamı 3 üncü sayfada)

Üsküdar adliyesinin kaskden yakıldığı anlaşıldı

Binanın emniyeti suiistimalden mahkûm bir dolandırıcı tarafından yakıldığı meydana çıkarıldı ve suçlu tevkif edildi

Üsküdar Adliye binası yangını hakkında bir müddettenberi devam eden tahkikat neticelenmiş, ateşin haricden çıktığı ve binanın kaskden yakıldığı tesbit edilmiştir.

Tahkikatı idare eden Üsküdar müddeiummüsü Tahsin Ertem bu hususta gazetemize şu malûmatı vermiştir:

— Yapılan tahkikat neticesinde yangının dahilden çıkmadığı tahakkuk et-

miştir. Kasalarda mevcut para tâdad edilmiş, kıymetli evrak noksansız bulunmuştur. Kasalardan para aşırı olmak maksadile yangının çıkarılmış olması ihtimali de nazarı dikkate alınmış ve bu cepheden de tahkikat yapılmıştır. Yangının, binanın şimal cephesindeki kaplamalarının tutuşması ile baş göstermesi daima göz önünde tutulmuş ve fail (Devamı 3 üncü sayfada)

Yedinci İzmir Fuarı bugün 18 de açılıyor

İktisat Vekilinin söyleyeceği nutuk ehemmiyetle bekleniyor, Celâl Bayarın nutkunda ikinci beş senelik sanayi programımız hakkında bazı müjdeler vermesi de muhtemel görülmektedir

Celâl Bayar İzmirde

[Yazısı fuara ait diğer yazılarla beraber 5 inci sayfamızda]

Hergün

Yenilmez Ordu
Manevra yaparken

Yazan: Muhittin Birgen

Geçende bir Alman dostumla konuşuyordum; bu Almanyadan yeni gelmiş bir mühendisti; kumandasının altında üç yüzden fazla amele bulunan bu zat, amelenin yavaşlığından, vazifesini ifa ederken bir Alman işçisine nisbetle gösterdiği noksanlardan bahsediyor ve bunu Türkiye için bir zâaf âlâmeti olarak telâkki ediyordu. Hayatını hep Almanyada ve Alman amelesi içinde geçirmiş olan bir mühendisin, bizim memleket amelesinin teknik noksanlarından şikâyet etmesi ve bir maden işi gibi teşkilâtî çalışma meselesinde bu amelede istediklerini bulamaması gayet tabii idi. Bu zata, Alman işçisi gibi işçiyi sadece Türkiyede değil, Avrupanın başka memleketlerinde de bulamayacağını temin ettikten sonra, dedim ki:

— Fakat, bu bahsettiğiniz köylü amelenin başka meziyetleri vardır. İşte yavaş olduğunu gördüğünüz bu insanlar hayat mücadelesinde çok sert ve çetin şeylerdir. Biliyor musunuz ki, cihan harbinde Almanya ile birlikte yanyana harbetmiş olan beş milletten, Diktat (1) imza etmiyen yalnız Türkiyedir?

Ömrünü, yer altındaki galerilerde geçirmiş ve zihni yalnız toprağın içindeki esrar ile meşgul olan bu zatın bu hâdiseden haberdar olduğunu zannetmiyordum. Tahminim gibi çıktı.

— Türkiye Diktat imza etmedi mi? Diye hayretle sordu. «Evet!» cevabı hâdiseyi bir kere daha teyit ettiğim zamanda hayreti büsbütün arttı.

— Nasıl oldu da etmedi? Diye izahat istedi. Kısaca şu cevabı verdim: 20 Ağustos (2)

— Bu yavaş gördüğünüz insanlar, sizden sonra üç buçuk sene daha harbettiler ve bu üç buçuk sene içinde bir yandan insanlar öldüler, bir yandan da orduların miktarı arttı. Bu suretle Türkiye, galip devletlerin istedikleri Diktatı imzalamak şöyle dursun, bilâkis onlara kendi istediklerini imza ettirdi. Tavşanla kaplumbağa hikâyesini bilirsiniz!

Cihan harbinin cehennemlerini genç bir nefer olarak tanımış ve sonra da kâbus altında senelerce boğulan bir nesil içinde yaşamış bu Alman üzerinde bu sözler derin bir tesir yapmıştı. Bana, bu sırrı izah edecek bir takım sualler sordu, ve ben de ona bir takım şeyler anlattım. O dinlerken ben hissediyordum ki bundan sonra amelesine karşı daha fazla bir hürmet ve hattâ muhabbet gösterecektir.

★

İki gün sonra da, bütün hayatını Türkiyenin büyük mücadelesi içinde geçirmiş eski bir dostumla birlikte yemek yiyorduk. Manevralardan bahsederken birbirimize bir takım hikâyeleri anlattık; ben de bu hikâyeyi anlattım. Türkiyenin mücadele tarihini benden çok yakın bilen bu dostum bana dedi ki:

— O zata şunları da söyleyebilirsin: Türk, kendisi için lâzım olan bir mücadeleyi tuttuğu zaman bu mücadele, ancak onun muzafferiyeti ile neticelenir. Türkün kaybettiği harpler vardır. Fakat, bu, ya muvakkat bir kaybediştir; yahut ta, Türk bunu kendisi için tutulması elzem bir cidal saymamıştır.

Sonra, bu eski arkadaşla eski ve yeni tarihimize üzerinde düşündük; hangi hâdiseyi ve hangi mücadeleyi bu ölçü ile ölçtükse, neticeyi bu kaideye uygun bulduk: Türkün tutmaya lüzum gördüğü bir cidal ancak onun muzafferiyeti ile nihayet bulabilir. Aksi halde harp ve cidal, onun muzafferiyeti tahakkuk edinceye kadar mutlaka devam edecektir!

Misal isterseniz Çarlıkla Türkiye arasındaki mücadelenin tarihine bakınız. Türk bunu «Moskofla» mücadele diye tuttu ve Çarlık yıkılıncaya kadar Rusya ile hakiki bir sulh yapmadı!

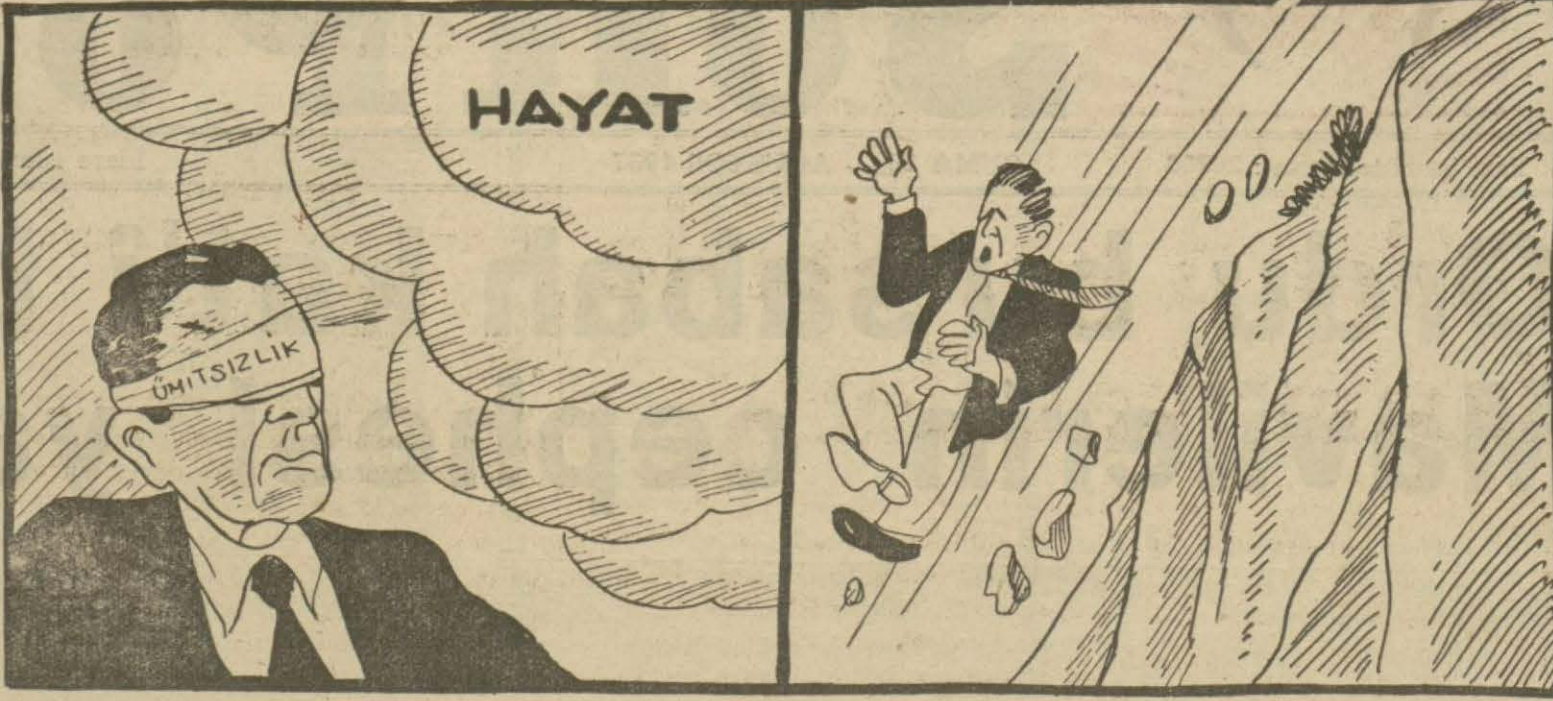
Hakikaten Türk, kendi içinin duyguları itibarile çok yumuşak bir adamdır. Sıcak bir yaz akşamının gölgeleri arasında vadilerden süzülüp giden bir kaval sesi ne kadar yumuşaksa Türkün ruhu da o kadar yumuşak ve tatlıdır. Fakat, bu yumuşak ruh, bir mücadeleyi tuttuğu zaman birdenbire iş değişir; «yedi Düvel!» bir araya gelse, Türk «Dağım da da»

(Devamı 3 üncü sayfada)

(1) Galip tarafından cebren imza ettirilen muahede.

Resimli Makale:

Fazla ihtiyat zarardır

Amerikanın meşhur milyarder bankacısı Morgan hatıralarında ismini söylemek istemediği bir arkadaşından bahseder:

«Fıtraten bedbindi, hayatı hep kara görürü, büyük maharebede olduğu gibi mütareke ve buhran yıllarında da:

— Bu zamanda iş mi görülür, der, azami ihtiyata riayet ederdi, neticede bütün servetini kaybetti, beş parasız öldü» der.

İhtiyat daima iyidir, fakat izam edildiği zaman bir karaman halinde insanın gözünü bürür, önünü görmesine mâni olur ve bütün irade kuvvetini selbederek adamı hareketten âciz bir hale getirir.

Bu vaziyete düşmüş olan bir adamın önüne çıkan ilk uçurumdan yuvarlanacağı, yuvarlanmadığı takdirde dahi camid bir cisimden ibaret olacağı muhakkaktır.

SÖZ ARASINDA

İngilterede
1937 senesinin
Ferhadı

İngilterenin en zengin maceraperesti olan Olafield monoklu, güzel nükteli hikâyeleri, şarkıları ile bütün eğlence mahallerinin tanınmış bir simasıdır.

Nice zengin kadınlar, dullar, evlerinde yirmişi hizmetci besleyen Leydiler, kendisiyle evlenmeğe talib olmuşlarsa da, Olafield, hepsini reddetmiş, çocukluk arkadaşı ve sevgilisi, lâciverd gözülü, lepiska saçlı (Ceni) sini aramakta devam etmiştir. Zira yıllar var ki onun izini kaybetmiştir. Deli âşık, bir türlü ondan vazgeçememektedir. Bunun için Ferhad gibi yollara düşmüştür. 1921 denberi yedi defa yaya olarak İngiltereyi dolaşmış, 250 bin kilometre yoi almıştır.

Bülbüllerin zürraa
kazandırdıkları para

Kuşların zürraa yaptıkları büyük iyilikleri gösteren bir istatistik neşredilmiştir. Bu istatistiğe göre yavru bir bülbül günde 50 tırtıl yemektir. B'naenaleyh içinde beş yavru bulunan bir bülbül yuvasının her gün imha ettiği tırtılların sayısı 250 ve ayda 7500 ü bulmaktadır. Her tırtılın her gün imha ettiği meyva ve yaprak kendi vücudüne muadil olduğundan bir ay içinde 225,000 meyva telef ediliyor demektir. Eğer bu meyvaların beherinin kıymeti on para üzerinden hesap edilecek olsa beş bülbül yavrusunun bir ayda zürraa kazandırdığı para yukunu 56.222 kuruşu bulmaktadır.

HERGÜN BİR FIKRA

Şairîâzam olmak için
Genç bir şair, bir gün şairi âzâmı ziyarete gitmişti.
— Ben de, dedi, ileride kendime şairi âzâm demelerini istiyorum. Bunun için ne yapmalıyım?
— Ben kendime şairi âzâm dedirtmek için ne yaptım onu yapmalısınız?
— Siz bunun için ne yaptınız?
— Hiç bir şey yapmadım.

Haydutluktan
Müellifliğe
Yükselen adam

Lehistanın en kanlı haydutlarından Piazeki cumhurreisi tarafından bir kararname ile affa mazhar olmuştur. Piazeki on sene evvel ölüm cezasına mahkûm edilmişti. Hükmün infaz edileceği esnada Polonyanın istiklâl mücadelesinde büyük hizmetleri görüldüğü için ölüm cezası on beş sene küreğe tahvil edilmişti.

Piazeki haphışanede kendisini muhtelif kitapları okumağa vermiş ve bir müddet sonra da bizzat bir roman yazmağa başlamıştır. «Büyük İvanın Sevgilisi» ismi altında kendi maceralarını tasvir eden bir eseri meydana getirmiştir. Bu eseri umum tarafında fevkalâde rağbete mazhar olması üzerine «Beşinci Tevakkuf» namı altında ikinci bir eser daha neşretmiştir. Bilhassa bu ikinci eseri Polonyada büyük edebî harekete sebep olmuş ve bütün münekkidler, muharrirler günlerce, aylarca bununla meşgul olmuşlardır.

Bu vaziyet karşısında Polonyanın belli başlı teşekkülleri, âlimleri cumhurreisine müracaat ederek artık çete reis. Piazekinin öldüğünü ve şimdi müellif Piazekinin yaşamakta olduğunu söyleyerek affını rica etmişlerdir. Cumhurreisi de efkârı umumiyenin bu talebini tervec ederek eski haydut, yeni müellifi serbest bırakmıştır.

«Karı mı, canlı değirmen mi,»

Nevyorkta Spa isminde birisi 15 yaşında bir kızla evlenmiş, iki üç sene yaşadıktan sonra mahkemeye müracaat ederek boşanma talebinde bulunmuştur. İstidasında şöyle demektir:

«Karım 15 yaşında iken onunla evlen-

İpnotizma sayesinde
Evlenmeğe kalkan
Doktor yakalandı

Abdülhan 43 yaşlarında Hindli bir göz doktorudur. Gayet kuvvetli gözleri vardır. İpnotizma yani uyutabilme kudretine sahiptir. Kurbanlarını uyutarak mücevherlerini aşırın bu yaman doktor, son günlerde Belgradda, genç bir kıza uyutarak, kendisiyle evlenmeğe icbar ederken suç üstünde yakalanmıştır.

Kadınlar tırnaklarını silâh
diye kullanmaktan
vaz geçtiler

Eskiden kadınlar kavga edince birbirlerinin saçlarını çekerler ve tırnaklarını silâh gibi kullanarak birbirlerinin yüzlerini gözlerini tırnaklarıdır. Bugün ise erkekler gibi bıçak, tabanca vesaireyi pek âlâ istimal ediyorlar.

İşte buna canlı bir misal:
Bir kadın kocasının sevgilisi zannettiği genç bir kadın komşusunu bıçakla yaralamış, yaralanan genç kadın da tabancasını çekerek rakibini yere sermiş. Üçüncü bir kadın ilk yaralananın lehinde kavgaya müdahale ederek tabanca atan kadını bıçakla bir daha yaralamış, fakat bu kadın ağır yara almasına rağmen tabancasile üçüncü kadını da cansız olarak yere sermiş.

dim. Neyim var, neyim yoksa, pisboğazlığı uğruna sarfettim. Kazancımı dondurmaya, şekerlemeler ve çikolata ile sucuğa verdi.

Dayanamadım... Ben karı mı aldım, yoksa canlı bir değirmen mi?..»

Sözün Kısası

Serbest Delilerden:
Aksi

E. Talu

— Garson!
—
— Sana söylüyorum, herif! İstiyorum musun?
— Buyurun, bayım!
— Senin, o patron olacak kerata çağır!
— Efendim.. patron biraz meşguldü. Bir emriniz varsa, bana söyleyin.
— Meşgul ne demek? Patronun vazifesi müşterilerin arzularını karşılamak. Yoksa tenezül etmiyor mu?
— Estağfurullah, efendim. Fakat maliye memurları gelmiş de, kazanç defterlerine bakıyorlar.
— Şu su şişesini al da, bak.
—
— İçinde balıklar yüzyüyor. Siz utanmaz mısınız?
— [Bir şey göremediği için, garson susar.]
— İyi bak. Dindeki tortuları göde, sonra utanmadan puslaya yazdığın kuruşu sil. [Yanımdakilere] Bir bardak su, iki çeyrek.. üstelik de dünya kadar mülevvesat yut.. memlekette bele diye yok ki!

★

— Kondüktör müsün, nesin? Gel bu raya!
—
— Şu onluğ değişti.
— Bayım, nesi var onluğun?
— Ben senin mütaleanı sormadım. Değiştir diyorum, işte o kadar. Biktım usandım, sizin kumpanyanızın dolandırıcılığından! Şimdi de, müşteriye deli para sürmeğe kalkışyorsunuz. Utanmış be!

★

— Efendi! O camı kapat. Siz hava alacaksınız diye, ilâlemi dondurma kimden salâhiyet aldınız?
— Yaz günü, bu sıcakta..
— Sus! Nasihat istemiyorum!

★

— Kör müsün, delikanlı
— Ne oldunuz, bayım
— Daha ne olacağım Ayağımın nasırını ezdim.
— Affedersiniz.
— Af dileyeceğine yolda yürümesin öğren!

★

Bu misalleri daha çoğaltabilirim. Zira, «aksi» nin, tiynetini belli etmesi için her günlük hayatta vesile eksik değildir. O, herkese çatma için her vaziyetten istifade eder.

Yüzüne dikkatle bakın, o saat anları, tanrınız. Suratı asık, kaşları çatık, dudakları acı veyahud ki ekşi bir şey çişmiş gibi buruktur. Renginde gayri tabii bir esmerlik, safrâ kesesinin iyi işlemediğini gösteren, sert ve mat bir toprak çehnesi vardır.

(Devamı 3 ücü sayfada)

BU GÜNKÜ
HAVA
YETAKVİMİ

Hava kısmen bulutlu

(Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata nazaran memleketimizde zihin hava vaziyeti):

Dün hava akşama kadar hafif bulutlu geçmiş, rüzgâr cenubu garbiden saatte 10 kilometre sür'atle esmiştir.

Barometre tazyiki: 759,6 olup, en az sühnet derecesi 18, en fazla ise 27 santigraddır. Şarkî Karadeniz üzerindeki alçak tazyik sahası bugün cenubi Rusya'ya çekilmiştir.

★

Bugün havanın memieketimizdeki mali şarkî mntakaları ile Karadeniz kıyılarındaki bulutlu ve yağışlı olması, diğer mntakaların kısmen bulutlu geçmesi ve rüzgârın ekseriyetle garbi istikamette, Trakya ve Ege mntakalarında kuvvetlice, diğer mntakalarda ise orta kuvvette esmesi muhtemeldir.

Güneş	: 5.14	—	Oğle	: 12.18
İkindi	: 16.06	—	Akşam	: 19.03
Yatsı	: 20.44	—	İmsak	: 3.22
Rumî sene 1353	—		Arabi sene 1356	

Hızır 107

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız sahil vilâyetlerimizden birinde dolaşırken bir lokantaya uğramış. Bir masanın gerisine geçerek yemek ısmarlamış. Fakat yemek kabı ile birlikte bir küme sineğin de birlikte geldiğini ve sinekleri zovmak için de bir garsonun masa yanında mevki aldığını görmüş.

Arkadaşımız mütehayyir, sebebini sormuş:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

— Evlerden, demişler, bazıları ise:
— Saihaneye yakın da ondan, cümlesile izah etmişler ve nihayet bir çokları da:
— Hayvan pisliğinden oluyor, cevabını vermişler.
Arkadaşımız düşünmüş:
— Her üçü de doğru, diyor.

TEL GRAF HABERLERİ

Çinliler Şanghaydaki Japon kuvvetlerinin harp gemileriyle muvasalasını kestiler

Londra 19 (Hususi) — Şanghayda tahşüd eden Çin kuvvetleri bugün şiddetli bir taarruza geçmişlerdir. Müşkül mevkide kalan Japon kıt'aları bu taarruzu durdurmak için tank ve zırhlı otomobil kullanmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Son dakikada alınan haberlere göre Çin kuvvetleri, Japonların kendi harp gemileriyle muvasalasını kesmeğe muvaffak olmuşlardır.

Diğer taraftan 10 yeni Japon gemisinin Şanghay limanına vâsil olduğu ve takviye kıtaatı getirdiği bildirilmektedir.

Pekin ve Tiençinde vaziyet
Pekin ve Tiençin tamamen Japonların eline geçmiştir. Bu iki şehrin Nankinle idari münasebatı kesilmiştir.

İki tayyare düşürüldü
Nankini bombardıman etmek üzere bu sabah uçan 8 Japon tayyaresinden ikisi daha yolda iken düşürülmüştür. Diğer

Uydurma haberler

Marmaraya yabancı tahtelbahir girdiği, Armuro vapurunun karasularımızda torpillendiği haberleri yalandır

Bu sabahki Tan gazetesi Armura vapurunu kara sularımız dahilinde torpillendiğini, İspanya maslahatgüzârının hükümetimiz nezdinde teşebbüslerde bulunduğunu yazmıştır. Resmî ve selâhiyetli makamlardan yaptığımız tahkikat bu neşriyatın asılsız olduğunu göstermiştir. Armura vapuru karasularımızdan yedi mil açıktaki, yani Bozcaadanın 10 mil cenubunda torpillenmiş, ancak torpillendikten sonra rotasını karasularımıza kırmış ve karasularımıza iltica ederek batmıştır. Tan gazetesinin yazdığı gibi karasularımızda hiç bir hâdise cereyan etmiş değildir.

Diğer bir gazete de yabancı bir tahtelbahirin Marmarada görüldüğünü,

Portekiz Çekoslovakya ile siyasî münasebatını kesti

Londra 19 (Hususi) — Portekiz hükümeti Çekoslovakya ile diplomatik münasebatını katetmiştir. Hükümetin neşretmiş olduğu bir teb-nasebetlerinin kat'ı keyfiyetini, Çek fabrikalarına yapılmış olan büyük bir miktar siparişini Çekoslovakya hükümetinin müdahalesi üzerine bu fabrikaların etmemiş olmasından ileri gelmiş olduğu suretinde izah etmektedir. Bunun üzerine hükümet, Prague'daki Portekiz elçisi, elçilik memurlarına Portekizine bırakarak Çekoslovakya payitahtını terketmeleri için talimat vermiştir.

Serbest Delilerden: Akis

(Baştarafı 2 inci sayfa)
Ya midesi iyi işlemez, ya akşamdan kalma yahud ki evinde rahatı yoktur. Sırıltı bir karının mütemadi dırdırları, beki alkolik bir dımağın ihtilâçları, beki de erimek bilmiyen kötü yağlı bir pilâvın zoru onu bu hale koymuştur. Çatacak adamı arar. Günde yüz defa o halde, başını derde girmemesi tesadüfün 10. fundan başka bir şey değildir. Ruhiyatçı'lar, bu tıpteki adamı da deliler sırasına kaydetmişlerdir.

altısı gehre bir kaç bomba attıktır: sonra dönmek mecburiyetinde kalmışlardır.

İngilterenin teşebbüsü
Londra 19 (Hususi) — Çin - Japon muhasematını durdurmak ve Şanghayda bir mütareke akdetmek üzere İngiliz hükümetinin Tokyo ve Nankin makamları nezdinde teşebbüste bulunmuş olduğu resmen bildirilmektedir.

İngiltere her iki tarafı, Şanghaydaki beynelmilel muntakalardan kıt'alarını çekmeğe ve muhasematı durdurmağa davet etmiştir.

Buna mukabil İngiliz hükümeti, Alman, İtalyan ve Amerika ile birlikte Japonya da dahil olduğu halde bütün devletlerin menfaatlerini koruyacak ve beynelmilel muntakalarda insan hayatının selâmetini ve mülkiyetini tekefül edecektir.

Fransız hükümeti İngilterenin bu teklifini kabul etmiştir. Diğer devlet-

lerin vaziyeti henüz meçhuldür. Umumi kanaate göre, Çin ve Japon makamları İngilterenin bu teklifine ya naşmak niyetinde değillerdir.

Yeni taarruz hazırlıkları
Tokyo 19 — Halihazırda Nankin'de tahşüd etmiş olan 800.000 kişi ile takviye edilmiş bulunan 150.000 Çin askeri Şanghaydaki Japon mevzilerine taarruza hazırlanmaktadır.

20 Çin tayyaresi, Woosung'da Japon harp gemilerini bombardıman etmiş, bunlardan iki ganbot ile bir tahtelbahirde ateş çıkmıştır.

Çinliler, 14 Ağustosta Charhar'ın şarkında kâin Shangtu'yu zaptetmişlerdir.

Japonlar linç ediyor
Şanghay 19 (A.A.) — Çinliler tarafından bir çok Japonların linç edilmesine üzerine, Fransız polisi emniyet altında olmadıkları kanaatle, 250 Koralıyı imtiyaz bölgesinden çıkartmış ve Japon polisine teslim etmiştir.

Yeni ilkmektep muallimleri
Ankara, 19 (Hususi) — Bu yıl muallim beklelerimizden 800 den fazla talebe mezun olmuştur. Kültür Bakanlığı bu yeni ilk mektep muallimlerimizin tayinleri etrafında hazırlıklara başlamıştır. Yeni ve genç muallimlerimiz bu ders yılı iptidasında vazifeleri başında bulunmak üzere münhal muallimlik bulunan vilâyetlerimize tayin olunacaklardır.

Muallim mekteplerine girmek isteyenler
Ankara 19 (Hususi) — Orta mektepleri iyi ve pek iyi derece ile bitirenlerle lise-lerin ikinci ve üçüncü sınıflarını aynı derece lerle bitirenlerden muallim mekteplerine kabul edilmek üzere mektep idarelerine müracaat edenlerin evrakları Vekâlete gelmeğe başlamıştır.

Dün geceki yangın
Dün gece «Tan» gazetesinde bir yangın başlangıcı olmuş, etrafa sirayetinde meydan verilmeden, söndürülmüştür. Yangın, makine dairesinin kazanının arkasına kurutulmak üzere konan tahtaların kazanın hararetile tutuşmasından çıkmış, ateş, bu tahtalardan, makinenin yanındaki bir tahta bölmiye sirayet etmiş, tahtalar, bu bölme ve tavan biraz yandıktan sonra, itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Yeni siyasî tefrikamız Talât Paşanın son günleri
Paşaya Berline gittiği tarihten öldürüldüğü güne kadar refakat eden Arif Cemil Gördüklerini, bildiklerini ve işittiklerini anlatıyor Talât Paşanın nasıl öldürüldü? Yarın başlıyoruz.

Çek hükümeti ise, siparişi alan fabrikanın meşgul olduğunu, Çek ordu-suna karşı taahhütlerini yapmak mecburiyetinde bulunduğunu ve Portekize hiç bir kası olmadığını tasrih ettikten sonra, ticari bir taahhüdün ademi ifasından dolayı diplomasi münasebetlerinin kat'ına teessüf ettiğini bildirmektedir.

Portekiz mehafiline göre, mevzu bahis siparişin ademi ifasında Sovyetlerin rolü olmuştur.

Diğer taraftan bu siparişin İspanyol âsileri hesabına yapıldığı da söylenmektedir.

Taymis muhabiri Berlinden çıkarılıyor
Berlin 19 — Times gazetesinin Berlin muhabiri B. Norman Ebutt'ün Alman toprağından çıkarılmasına ait olan resmi emir, bugün verilmiş ve kendisine pazar günü gece yarısından evvel hareket etmesi lüzumu bildirilmiştir.

«aksi» nin hangi fasileden olduğunu kestirmek ihtisas işidir.

Bunun da adını Mazhar Osman Usman koysun!

E. Talu

Suriyede vaziyet çok karışık

Son hâdiseler ve vukuat arasında Suriyenin istiklâli bahsi yavaş yavaş suya düşer gibi...

Şam, 14 ağustos - (Hususi muhabiri - mizden) — Suriye işleri gene karma karışık bir haldedir. Lübnan cumhuriyeti ile Suriye cumhuriyeti arasında, her iki tarafın da müstakbel birer devlet olmaları neticesinde, müşterek menfaatleri tesbit edecek olan müzakereler, aylarca devam eden münakaşalardan sonra, bugün gayet müşkül bir safhaya girmiştir. Suriye tüccarları Suriye hükümetinden, gümrük idarelerinin müşterek olmamasını istiyorlar. Yani, Suriyenin Lübnanda serbest bir liman muntakası ve gümrük idaresi sahibi bulunması hususunda Suriye tüccarları ısrar etmişler ve Suriye hükümeti de onları istedikleri istikamette yürümeğe karar vermiştir. Halbuki bu, Lübnanlıların işine gelmiyor. Bundan dolayı Suriye ile Lübnan, son zamanlarda Soferde yapılan müzakereleri müteakip, yeniden anlaşamamışlar ve işlerin başka bir zaman halini kararlaştırmışlardır. Demek oluyor ki Suriye Lübnan ile ihtilâf halindedir.

Aynı ihtilâf Suriye ile Dürziler arasında da devam ediyor. Suriyenin Suveydâdaki muvakkat valisi Nesip Beyin vâzifesine nihayet verilmesi zarureti hâsıl oldu ve yerine şimdilik vekil olarak meşhur Sultan Paşa Atras Çebel valiliğini (muhafızlığını) kendi eline aldı. Ancak Vataniler buna muhaliftirler. Bunun için Çebeldeki geçimsizlik ve huzursuzluk devam ediyor.

Fakat, en dikkate lâyık olan mesele Cezire vukuatıdır. Cezirede Şam hükümeti aleyhinde vukua gelen son hâdiseler üzerine Fransa askeri kuvvetleri tarafından alınan tedip ve inzibat tedbirleri sayesinde sükûnet, muvakkaten ve cebri bir şekilde de olsa avdet etmiştir.

Halbuki iki gün evvel bu havalide yeni bir hâdise çıktı. Türkiye hudutlarına yakın yerlerde Kamışlı havalisinde bedevî bir halde dolaşan Kürtlerin birden-bire Amuda isminde bir hristiyan köyüne hücum ettikleri havadisleri geldi. Kendilerinin umumi bir kıtal tehlikesinde olduklarını gören hristiyanların acıklı istimatları üzerine Fransız askeri kumandanlığı derhal vukuat mahalline motörlü kuvvetler sevketti. Fakat, bu motörlü kuvvetler pusuya uğradıklarından ilerleyemediler. Buna mukabil, aynı zamanda harekete geçirilmiş olan Fransız tayyareleri, Kürtler üzerine bombalar yağdırdılar ve bu suretle onların bir kısmını mahvederek, öbür kısmının perişan bir halde çekilip gitmelerini temin etmişlerdir. Tedip çok şiddetli olduğu için şimdilik bu hâdiseye kapanmış gözüle bakılıyor.

Hâdiseler gösteriyor ki Suriyelilerin «sev-gili Kürt kardeşleri de» kendilerinden memnun değillerdir.

Bütün bu hâdiseler ve vukuat arasında Suriyenin istiklâli bahsi yavaş yavaş suya düşüyor gibidir. Şimdi burada bundan bahsediyorlar ve hattâ bu hâdiseleri de bu maksatla bizzat Fransanın çıkarıldığından bahsedilen bile görülüyor.

Üsküdar adliyesinin Kasten yakıldığı Anlaşıldı
(Baş tarafı 1 inci sahifede)

haricte aranmıştır. Müddeiumumi araştırmalar neticesinde kastın tahakkuk ettiğini söyleyerek demiştir ki:

— Fail meydana çıkarılmıştır. Yapan tahkikat neticesinde binayı kasten yakanan Beylerbeyinde Çamlıca caddesinde 23 numarada oturan, 28 yaşlarında Reşid oğlu Nureddin olduğu tahakkuk etmiştir. Suçlu yakalanmıştır.

Bu adam beş altı ay evvel dolandırıcılıktan ve emniyetti suiistimalden bir buçuk ay hapse mahkûm edilmişti. Adliye tarafından aranmakta idi. Binayı cezadan kurtulmak için yaktığı anlaşılmıştır.

Kendisi sorguya çekilmiş ve sulh ceza hâkimi Lütfi tarafından hakkında tevkif kararı verilmiştir.

İspanyada ihtilâlciler 10 bin esir aldılar

Londra 19 (Hususi) — Franko kuvvetlerinin Santander cephesinde sür'atle ilerledikleri ve şehrin yalnız 25 mil uzaklığında buldukları bildirilmektedir.

Bugün yapılan şiddetli bir çarpışma esnasında 10 bin milis esir edilmiştir. Hükümetçiler harp sahasında büyük miktarda cephaneye ve silâh bırakmışlardır.

Irakta normal Vaziyet Teessüs etti

Londra 19 (Hususi) — Hikmet Süleymanın riyaset ettiği eski Irak kabinesine karşı vaziyet almış olan Musul askerî kumandanı, bugün halka hitaben neşrettiği bir beyannameye normal vaziyetin teessüs ettiğini bildirmiştir.

Yenilmez Ordu Manevra yaparken

(Baştarafı 2 inci sayfa)

şım!» diye taşını ister. Başı yarılır, gözü çıkar, kolu kopar, bacağı kırılır; bütün bunların hiç ehemmiyeti yoktur; birinin düştüğü yere bir öteki geçer ve cıdal, hattâ bazan muvakkat fasılalarla devam edip gider: Türk muzaffer oluncıya kadar!

İşte, bu Türk bugün, manevralar yapıyor. Bir seferberlik halinde derhal toplanabilecek büyük bir ordunun bugünkü sulh kadrosu, bir kaç gündenberi, yepyeni bir teşkilât ile hareket halindedir. Binlerce ve binlerce Türkten mürekkep bir manevra ordusu, canlı veya cansız hareket vasıtaları üzerinde, hiç bir neferin ayağı yere basmıyarak - evet motörleşen orduda - şimdi vaziyet böyle - dir - ilk defa olarak büyük bir motörlü muharebe oyunu oynuyor.

Dost veya müttelik milletlerin askerî mümessillerinin gözleri önünde yapılan bu ilk motörlü manevra, tuttuğu davada muzaffer olmadıkça silâhını elinden bırakmayan bir ordunun modern harp tekniği ile ne dereceye kadar kolaylıkla ünsiyet peyda etmiş olduğunu göstermek gibi bize ferah ve sevinç verecek bir netice ile bitecektir. Dost melekelerin askerî mümessilleri, Türkiye'ye gelmez, ilk söz olarak, bu yenilmez Türkün harp kudretine karşı hayranlık ve hürmet ifade ettiler. Bu esnada şuna dikkat ettim ki, bütün bu sözler alelade bir nezaket dili ile değil, belki de Türkün askerliğine karşı kalblerde taşınan bir hürmet duygusunun bütün samimiyeti ile ifade ediliyordu. Davasında muzaffer olmadıkça silâhını elinden bırakmamayı şiar edinmiş olan bir milletin ordusu böyle bir hürmet ve takdire elbet lâyıktır!

Muhittin Birgen

Dün akşam denizden İki ceset çıkarıldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

dalarda oturanlardan da olmadığı tahmin edilmektedir.

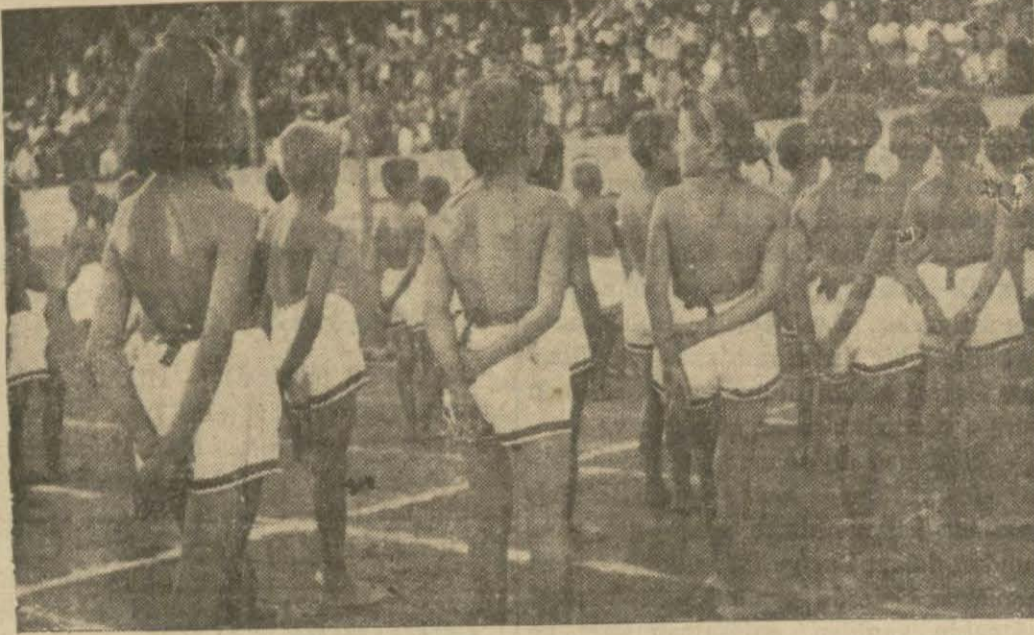
Elbisesi temizdir.. iyi giyimlidir. Cesedin vücudunda görülen eserlerden, 30 - 40 metre bir yerden düştüğü veya bir cinayete kurban gittiği zannı hasıl olmaktadır. Polis, tahkikata devam etmektedir.

Diğer ceset te, dün akşam saat 21.5 da Ahırkapı sahillerinden çıkarılmıştır. Ahırkapı kıyılarında sandalla gezen gençler, suyun yüzünde bir insan cesedinin yüzmekte olduğunu görmüşler, polise haber vermişlerdir. Biraz sonra ceset çıkarılmış, üç gün evvel o sahilden denize girip bir daha çıkmayan Devlet matbaasında makinist Yakuba ait olduğu anlaşılmıştır. Filhalka, on beş gün evveline kadar Devlet matbaasında makinist bulunan Yakup, üç gün evvel Ahırkapı kıyısında soyunup elbisesini kenarda bırakmış, sahilde elbisesi bulunmuş, kendisi bir daha görülmemiştir. Bu husustaki tahkikata da polis ve müddeiumumilik devam edilmektedir.

Çocuk kampları

Altı çocuk kampı dün müddetlerini ikmal ederek kapandılar, gelecek sene bir kaç bin çocuğun kampa çıkması temin edilecek

Kamp çocuklarının müsamereleri

İstanbul vilayeti hudutları dahilinde açılan altı çocuk kampı müddetlerini ikmal etmiş ve kapanmıştır. Bu kamplara devam eden talebinin yekünü 424 dür. Gelecek yaz tatilinde bin çocuğun kampa çıkmasını temin olunacaktır. İstanbul ilk mekteplerinde 7200 talebe vardır. Maarif idaresi önümüzdeki seneler kampa çıkacakların sayısını bir kaç bine çıkarmak için çalışacaktır.

İstanbuldaki çocukları hakkında ilk tedrisat müfettişlerinden beden terbiyesi müteahhisi Recep bir rapor hazırlamıştır. Rapor Vekâlete gönderilecek ve gelecek sene açılacak kampların teşkilâtlanmasında metninden istifade edilecektir.

Şehir işleri:

Ankara'da yeni helâlar yaptırılacak
Ankara belediyesi tarafından Yenışehirde modern umumî helâlar yaptırılacaktır. Bu helâların Sultanahmedde yapılan yer altı helâsı tipinde olması düşünülmüştür. Bu helânın planı tetkik edilecek, icab ettiği takdirde bazı tadilatla ve aynı tipi muhafaza etmek şartıyla inşaatı başlanacaktır.

Öğretici filmlerden gümrük resmi alınmayacak

Gümrükler umum müdürlüğü hariçten getirilecek olan öğretici ve teknik filmlerden gümrük resmi alınmaması hakkındaki kararı bir tammimle alâkadarlara bildirmiştir. Öğretici filmler memlekette getirildiği zaman, hususî bir komisyon tarafından görülecek ve öğretici film oldukları tasdik edilecektir.

Mahmutpaşa hamamı tamir ediliyor

Belediye tarafından satın alınan ve tarihî kıymeti bulunan Mahmutpaşa hamamının tâmirine başlanmıştır.

Ödemiş ve Yugoslav festival hey'etleri de dün geldiler

Balkan festivali yarın akşam başnya caktır. Balkan heyetlerinden son olarak Yugoslavya heyeti de 14 kadın olmak üzere 23 kişilik kabile halinde dün sabah şehrimize gelmişlerdir. Ayrıca beynelmül Estonya serbest güreşçilerinden Neo da dün limanımıza muvasala etmiş, sporcular tarafından karşılanmıştır. Ödemiş zeybek heyeti de İstanbul'a gelmiş bulunmaktadır.

Vali dün Vazifesine Başladı

Avrupadan evvelki sabah gelen İstanbul Vali ve Belediye Reisi ve Parti Başkanı Muhiddin Üstündağ dün sabah itibaren vazifesine başlamıştır. Seyahati esnasında Valiye vekâlet eden Emniyeti Umumiye Müdürü Şükür Sökmensüer bir müddet istirahat ettikten sonra asıl vazifesi olan Emniyeti Umumiye Müdürlüğüne devam etmek üzere Ankara'ya gidecektir.

Köprüde işaretsiz Yerden geçenler Cezalandırılıyor

Köprüde çivi ile işaret edilen yerler haricinden karşıdan karşıya geçen 93 tramvaydan atlayan 5 kişiye dün Eminönü kaymakamlığı memurları tarafından ceza yazılmıştır.

Bu sabah bir Rumen mektep Gemisi geldi

Kapiten Dimitreski isimli Rumen mektep gemisi bu sabah limanımıza gelmiştir. Saat onda, kumandan vilâyete ziyarete gelecek, saat on birde de, gemide, vilâyet namına iade ziyareti yapılacaktır. Akşam, Perapalasta vilâyet tarafından misafirler şerefine bir ziyafet, ziyafetten sonra da bir süvare verilecektir. Pazartesi günü de Yugoslav gemisi limanımıza gelecektir.

Palamut çok Çıkıyor

Mevsimi gelmediği halde palamut balığı fazla çıkmaya başlamıştır. Bu yüzden fiyatı da ucuzlamıştır. Çifti 15-20 kuruş arasında satılmaktadır. Bankçuların söylediklerine nazaran bu sene palamut pek bol olacaktır. Bilhassa balık ağlarına bu sene yeni bazı ilâveler yapılmıştır. Bunlar vasıtasıyla balığı pek derin yerlerde bulup çıkarmak kabildir olacaktır. Yunanlılar Türkiyeden alacakları taze balıklar için bazı kayıtlar koymuşlardır. Yunan yarımadasına kadar gidecek balık motorlarının hususî surette bu yapıma tesisi bulunacaktır. Yunan adalarına balık götüren motorlar bu kayıttan hariç bırakılmıştır. Buraya gelen malûmata göre İtalyanlar bu sene de limanımızdan çok miktarda balık alacaklardır.

Selçuk tarihine ait Kıymetli vesikalar Getirildi

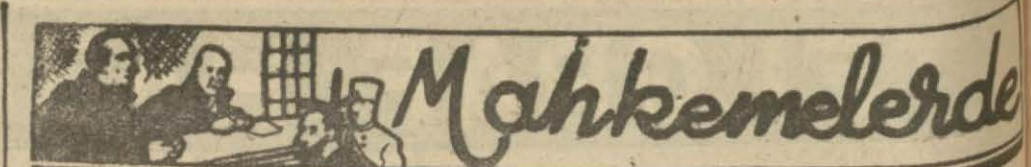
Konya Müzesi Müdürü Yusuf İstanbula gelmiştir. Yusuf, Selçukî tarihine ait kıymetli vesikaların bir kısmını ve resimlerini, kopyelerini de beraberinde getirmiştir. Müzeier Umum Müdürlüğü Selçuk tarihine ait bir eser hazırlamakta olduğundan bu kopye ve resimlerden istifade edilecektir. Ayrıca bunlar Dolmabahçe sarayında açılacak sergide teşhir edilecektir.

İran velî ahidinin Segahatları

Cumhuriyet bayramımızda hükümet merkezimizde bulunmaları muhtemel olan komşu devletler reisi ve veliahtları arasında İran Veliâhtı hazretlerinin de isimleri kaydedilmişti. Halbuki aldığımız mevşuk malûmat gösteriyor ki İran Veliâhtı Hazretleri bu yıl seyahat niyetinde değillerdir.

Müteyemmen bir akit

Emeklî Albay Bay Hüsnü Akyüzün keremleri Bayan Nezahat Akyüzle İhissarlar Genel Direktörlüğü Maltepe Tütün Enstitüsü Laboratuvar Şefi Klimyager Bay Kadri Gültekin'in nikâhları Beyoğlu Evlenme Memurluğu salonunda akrabaları ve dostları huzurunda icra edilmiştir. Tarafeyne sadetler temenni ederiz.

Sevgilisini öldüren kadının müdafisi şahitleri dinlendi

Valide hanında, kışkançlık yüzünden dostu İrfanı öldürmekten suçlu Nedime'nin muhakemesine Ağırceza mahkemesinde dün de devam edilmiştir. Dünkü celsede müdafii şahidi olarak, Çevak, Demir ve Seher defaenmişler. şahitler hâdis hakkında şunları söylemişlerdir:

— Biz hâdis olduğu vakit odalarımızda oturuyorduk. Birdenbire, dışarıda gürültü koptu. Telâşlandık. Bu sırada Hatice gelerek, «İrfan kendini bıçakla intihar etti» dedi. İrfanın, Nedime tarafından öldürüldüğünü, öldürülmediğini fındor özdür. Çünkü, böyle bir şey görmedik.

Duruşma, gelmiyen diğer şahitlerin celbi için, başka bir güne bırakılmıştır.

Bir hırsız 3 aya mahkûm oldu

Evvelki gece Yemişte bağlı olan Celâlettin'in motörüne, ortalıkın tenha olduğu bir sırada Nasri isminde biri girmiş ve bir pantolon çalarak, kaçmıştır. Fakat, az sonra yakalanan Nasri dün adliyece evkolunarak, Sultanahmet 3 üncü sulh ceza mahkemesinde duruşması yapılmıştır. Duruşma neticesinde suçlunun pantolonu çaldığı sabit olduğundan

3 ay hapse mahkûm edilerek, derhal hapislik olunmuştur.

Poliste : Eski bir mülkiye müfettişi kalp sektesinden öldü

Nişantaşında Vali konağı caddesinde Metanet apartmanında 13 numaralı dairede oturan mülkiye müfettişi Şükrü Necip, dün, Karadenizce gidecek bir yolcusunu teşyi için Galata rıhtımında dururken üzerine bir fenalık gelmiş ve birdenbire düşerek ölmüştür. Yapılan muayenede, sek te kalbten öldüğü anlaşılmıştır.

Zaharyadisın cesedi bulundu

Üç gün evvel «Tecdüdü Bahri» isimindeki bir motörün, Haliçte bir sandal batırarak, sandalci Dimitri Zahariyadisın sular arasında boğulduğunu, fakat cesedinin bulunamadığını yazmıştık.

Dün Yemişte, çöp iskelesindeki balıkçıların ağlarına ağır bir cisim takılmış, bilâhare bunun boğulan Zahariyadis olduğu tesbit edilmiştir.

Zahariyadisın cesedi denizden çıkarılarak, Adliye doktoru Enver Karan tarafından muayene edilerek, defnine ruhsat verilmiştir.

Zahariyadisın parmağında altın bir yüzük bulunmuştur.

Bir tramvay bir arabayı parçaladı

Akşam 19,40 da, Sirkeci ile Yedikule arasında sefer yapan Hasanın idaresindeki 2 numaralı tramvay, Samatya'da Merhaba sokağı köşesinde, Ramazan oğlu Hasanın kullandığı ve Yedikule'den gelen sebze arabasına çarparak parçalanmıştır. Bu sırada, arabanın oku, tramvayın kapalı olan kapısından girerek sahanlıkta duran, Yedikulede Çukurçeşmede oturan Tomayı sağ bacağından yaralamıştır. Toma, Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, tahkikata başlanmıştır.

ÖLÜM

İş Bankası Trabzon şubesi şeflerinden Adnan ve Osmanlı Bankası Malatya şubesi Müdürü Rüştinün babası ve Mühendis Müteahhid Fahrinin kayın pederi müteakıt mülkiye müfettişi Necip dün kalp sektesinden vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğleyin Teşvikiye caminden kaldırılarak makberesine defnedilecektir. Kederde ailesine sabircemil dileriz.

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Çubukluda kireç ocakları civarındaki vakfa aid büyük taş ocağı üç sene müddetle kiraya verilmek üzere artırmaya çıkarılmıştır. İsteklilerin ihale şühenü olan 26/8/937 Perşembe günü saat 15-de Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (5272)

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından :

Bankamızdan evvelce tekaütlük tazminatı alarak ayrılmış olan eski memurlarımızdan ahiren intişar eden 3202 numaralı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası kanununun 62 inci maddesi buncabince beyanname suretile tekaütlük haklarını muhafaza etmek isteyenlerin bu beyannameleri 12/9/937 tarihinde bitecek olan müddetin hitamından evvel Bankamıza tevdi etmeler: kente di menfaatleri iktzasından bulunduğu ilan ve tebliğ olunur. «2864» «5394»

Devlet Demiryolları ve Limanları 9 uncu İşletme Müdürlüğünden :

İşletmemizin Haslat şubesi için fransızca bilir bir erkek daktilograf aranılmaktadır. İsteklilerin vesikalarile birlikte İşletmemize müracaatları ilan olunmaktadır.

İkinci noter tahliye edildi

Lâğvedilen II nci noterlikle alâkâli sahte senet meselesinden dolayı haklarında tevkif kararı verilen Yani aranmıştır. Yani evvelki gün yakalanarak haklarında tevkif kararı infaz olunmuştur. İkinci noter Hasan Ark tahliye edilmiştir.

3 ay hapse mahkûm edilerek, derhal hapislik olunmuştur.

Viâyette :

Bozhane köyünde hayvan sergi açıldı

Dün, Beykozda, Bozhane köyünde vilâyet hususî idaresi tahsisatile tahsisatilerinde açılacak hayvan sergilerinin birincisi açılmıştır. Sergide bulunan hayvanların sahiplerine verilen mukâfatlar, vilâyet hususî idaresi bütçesinden ayrılan tahsisattan ayrılmıştır.

Sergi münasebetile, Beykoz kaymakamlığı da bir sünnet düğünü tertibatını, sabaha kadar eğlencilerle, arşın gümüş müsabakaları da yapılmıştır.

Orta tedrisat kadrosu bekleniyor

İstanbul orta tedrisat kadrosu bekleniyor. İstanbul Vekâletinde tetkik halindedir. Kadroda muallimler arasında değişiklik yapılmıştır. Bilhassa mektep idarelerinde çalışan memurların hemen ekserisi görülen lüzum üzere başka mekteplere nakledilmişlerdir. Kadronun vekâletten gelmesi on gün gecikecektir.

Mehtap âlemi davetiyeleri

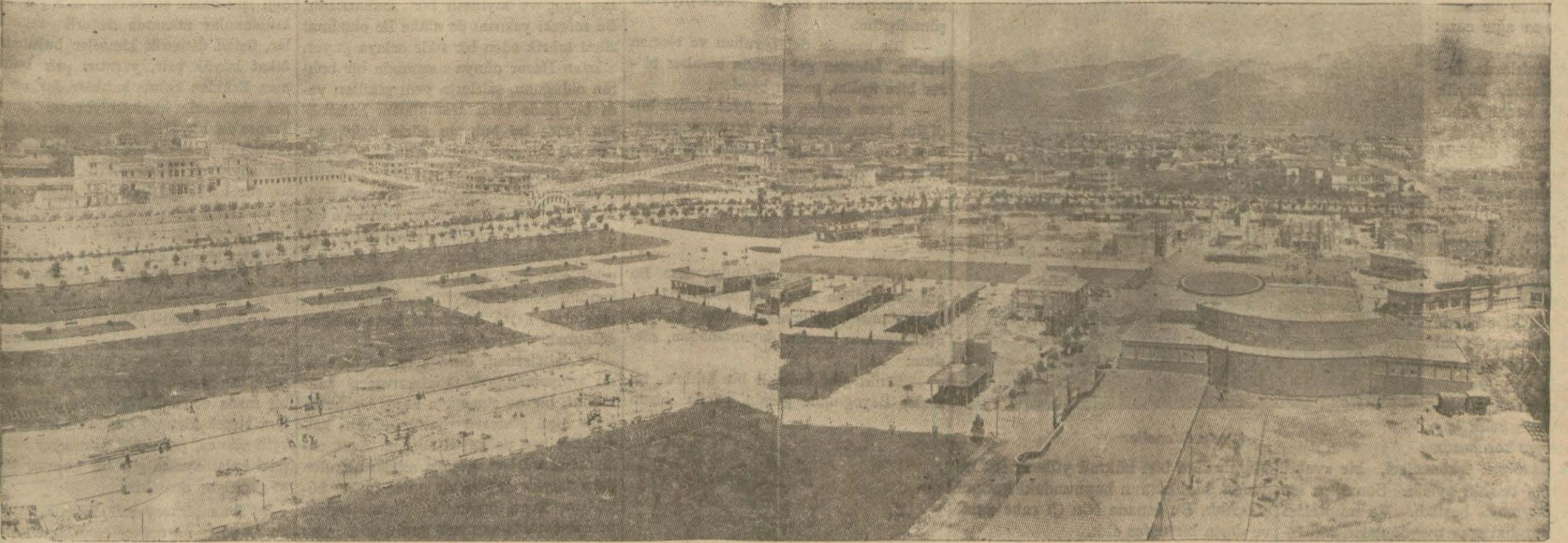
İstanbul Belediye Festivali Komitesi Başkanlığından: 20 Ağustos cuma günü mehtap âlemi için Boğaziçinde tertip edilen mehtap âlemine iştirak hususunda umumî davetiyelerim mütaber olmadıkları ilan olunur.

HALK OPERETİ
Bu akşam
Üsküdar Saray Bahçesinde ENAYİLER
21 Ağustos Cuma
tesis akşamı
Büyükdere aile bahçesinde ENAYİLER

Bir Şehrin Ruhunu
Sadri Ertemin son hikâyeleri
güzel bir cild halinde yakında çıkıyor.

Yedinci İzmir Fuarı bugün açılıyor

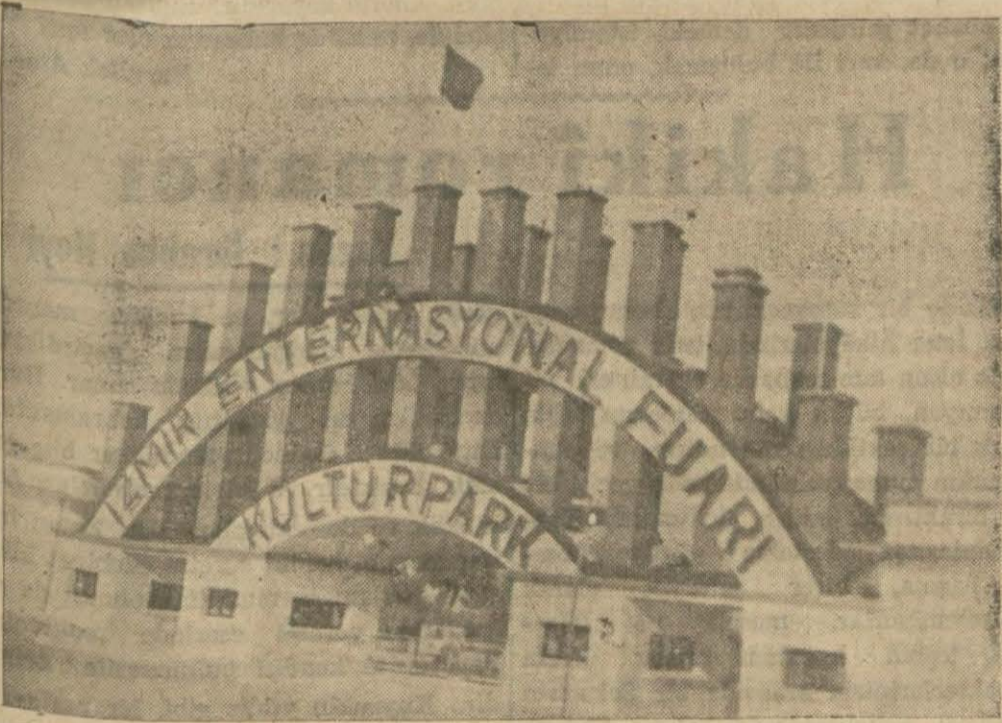

Yedinci İzmir Beynelmîl Fuarının umumi manzarası

Açılış töreninin programı

İktisat Vekili çok mühim bir nutuk söyleyecek

Celâl Bayarın nutkunda ikinci beş senelik sanayi programımız hakkında bazı müjdelere varmesi de muhtemel görülmektedir

Fuarın Kapısı

İzmir, 19 — Sahanlıklarına kadar dolu olan fuar trenleri, otobüs ve kamyon servisleri memleketin dört köşesinden gelen ziyaretçileri şehre getiriyor. Ziyaretçiler bütün istasyonlarda fuar teşkilatına mensup memurlar tarafından karşılanarak kendilerine otel, lokanta ve pansiyonlar gösteriliyor.

Aylardanberi bir gelin edasıle süslenen şehir bu gece uyumiyacak, son restüsunu da tamamlayarak sabahleyin yeni çehresile ziyaretçilerin önüne çıkacaktır.

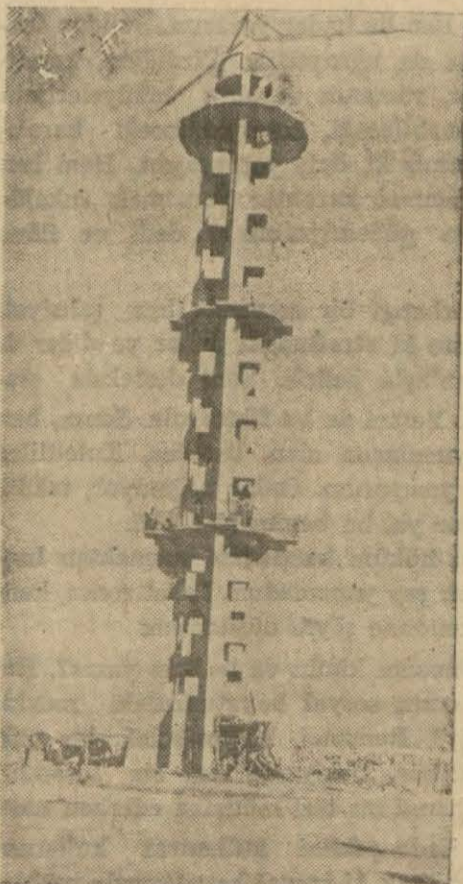
İzmir şehri muvaffak bir eser önünde duyulan gururu pek haklı olarak duyurmakta, Türkiye'nin iktisadi kalkınmasında üzerine düşen vazifeyi yaptığına kani bulunmaktadır.

Fuarda dekorasyon işleri daha sabahleyin tamamlanmış, pavilyonlar tanzim edilmiş, kapıları kapanmıştır. İtfaiye, bekçi, belediye zabıtası, emniyet teşkilatı ve gümrük memurları fuar sahasında hummalı bir faaliyet göstermektedir. Şu vakitlerde uzaklardan, gece gözile fuar sahasını gözden geçirenler fuarın ve şehrin nurdan bir gece içinde parladığını görmektedir.

Yarın saat on sekizde Türkiye'nin her bakımdan muvaffakiyetini belirten fuar açılırken, Türkiye'nin büyük iktisat

(Devamı 11 inci sayfada)

İlk paraşüt kulesi de bugün açılıyor

İzmir paraşüt kulesi (Yazısı 11 inci sayfada)

937 Fuarı Yeni bir iddia ile Ortaya çıkıyor

Geçen sene sayın Başvekilimiz altıncı İzmir Fuarının açılış törenini yaparlarken, fuarların münferit bir kaç köşe olmaktan ziyade küll halinde mütealeası icap ettiğini, göziere doldurmasının çok mühim olduğunu, bu noktaya gelecek senelerde dikkat edilmesi icap ettiğini ifade buyurmuşlardı.

Şunu memnuniyetle müşahade etmek mümkündür ki, İzmir Enternasyonal Fuarının plânlarını meydana getiren mühendisler heyeti Başvekilin yüksek işaretlerini yerine getirirken İzmirde Balkanların en büyük ve modern iktisadi abidesini başarmışlardır.

923 İzmir İktisat kongresinde Büyük Şefin işaretleri üzerine ilk İzmir sergisi, Karantinada San'atlar mektebinde kurulmuş, bu sergiler iki sene devam etmişti. 927 sergisinden 932 panayırına, 932 panayırından 937 İzmir beynelmîl fuarına geçiş bir çok tekâmüllere sebep olmuştur. 937 fuarı, işte böyle zorlu mernalelerin sonunda elde edilmiş bir neticedir. Bu netice üzerinde, İzmir şehrinin olduğu kadar bütün Türkiye halkının da iştiraki vardır.

937 fuarı başlıca anlamıyla yeni bir iddia ile ortaya çıkıyor. Evvelâ Türkiye'nin de fuarcılık âleminde kendisine ait olan yeri her bakımdan dolduracak vaziyette olduğunu ispat edecektir. Türkiye'nin büyük komşularının yüksek müzaheret ve alâkalarıyla, başta dost Sovyetler hükûmeti olduğu halde Türkiye iktisadiyatına büyük bir yakınlık gösteren Büyük Britanya hükûmeti, Balkan Antantının çok kıymetli elemanları olan Yunanistan ve Yugoslavya hükûmetleri, iktisadi hareketlerimize iştirak kararını veren kardeş Suriyeliler bu işte İzmirin hazırladığı harekete müzahir olmuşlardır. Bu devletler, pavilyonlarında memleketlerinin çehrelerini çok güzel bir şekilde aksettirmiş bulunuyorlar.

Birçok hususiyetleriyle hakikaten beynelmîl bir renk taşıyan İzmir Fuarının bugün mazhar olduğu tekâmülde belediye ve Fuar komitesi faal başkanı Dr. Behçet Uzun hissesinin pek büyük olduğunu da tebarüz ettirmek gerektir.

937 fuarı, Türkiyede yetişen bütün maddeler hakkında görüclere salim bir fikir verebilecektir. Fuar san'at bakımından da kıymet ifade ediyor.

Adnan Bilget

Kültür Parkta kısa bir gezinti Fuarı ziyaret edenler neler görecekler?

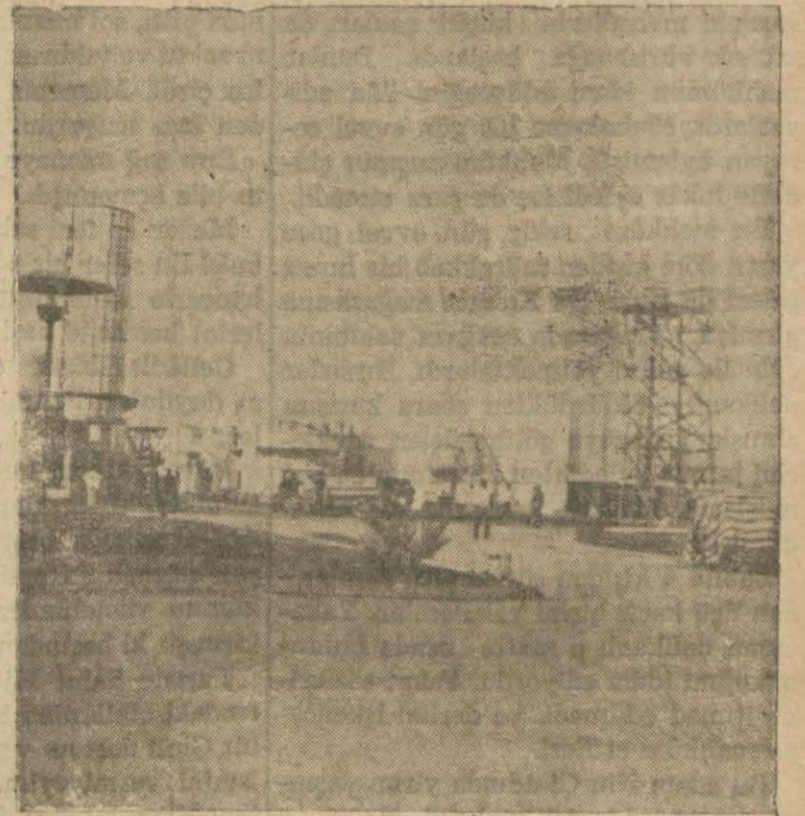
Fuarın plânlarını yapan mühendisler balkanların en büyük ve modern iktisadi abidesini kurmuşlardır.

İzmir, 19 — Kasımında beş ecebi devletin bayrağı yük selen İzmir fuarından içeri girince sahumızda ve solumuzda, büyük bir itina ile hazırlanmış geniş bahçeler önümüze çıkar. Üzerinden geçeceğimiz yol betondan yapılmıştır. Sağda müstatil şeklinde, gölü andıran büyük bir havuz geceleyin gizli ışıklarla fuarda bir hususiyet meydana getirecektir. Bu kısımda devlet pavilyonları, Sıhhat Vekâletinin meydana getirdiği Sıhhat müzesi, 34 Amerikalı firmanın hususi surette meydana getirdikleri büyük bir pavilyon, 35 kadar daimi pavilyon mevcuttur.

Bu yolu takiben 300 metre kadar giderseniz sağınıza Sümer Bankın meydana getirdiği, bir kale duvarını andıran Sümer Bank pavilyonuna tesadüf edersiniz. Bu pavilyonda Sümer Bank müesseselerinin meydana getirdiği her türlü sanayi maddelerini, ayrı ayrı köşelerde, numunelerle ve muntazam grafiklerle görebilirsiniz. Sümer Bank pavilyonunun önünde, Türk işçisinin iş hayatındaki hususi ehemmiyetini temsil eden bir heykel vardır. Bu heykel esteti bakımından da büyük bir kıymet ifade etmektedir.

Ana yolun solundan ayrılan bir çok yollar hususi surette iştirak eden pavilyonlara tahsis edilmiştir. Yerli ve ecebi 200 kadar firma bu sahadaki hususi pavilyonlarında âdeta rekabete çıkmışlardır. Yerli fabrikaların iyi ve orta kaliteli kumaşları ve diğer eşyaları, Avrupa firmalarının kumaşları ve bir çok maddelerle zorlu bir imtihana çıkmış gibidir.

Aynı saha üzerinde İnhisarlar idaresinin pavilyonu vardır. Bu pavilyon kristal bir kule ile süslenmiş ve içinde sun'î bir imalâthane meydana getiril-

Fuardan bir görünüş

miştir. İnhisarlar idaresi bütün cinsleri, grafikleri, hazırlanma şekillerile buraya ortaya konmuştur. Hususi surette pavilyona yerleştirilen bir makine sigara imal etmektedir. İnhisarlar idaresinin tuz memlâhalarında başarılı işler, elde edilen yüksek randımanlı tuzların nev'i, istihsal ve ihraç temevvüçleri, bu pavilyonda çok güzel belirtilmiştir.

İnhisarlar Vekâleti pavilyonundan ileriyeye doğru atacağımız elli adımdan sonra geniş bir havuzla karşılaşacaksınız. Geniş bir küre şeklinde olan bu havuz bilhassa geceleri bir şaheserdir. 33 metreye kadar yükselen renkli su fışkiyeleri, gecenin şirini artırmaktadır. Havuzun arkasında fuar gazinosu vardır. 2000 kişiyi istiaab edecek şekilde, müteaddid salonları ve istirahat odaları ile mükemmel bir eser olan bu gazino için Viyanadan celbedilen Çigan orkestrası fuar gecelerinde ziyaretçilere neş'eli dakikalar yaşatacaktır.

Gazinonun sağ tarafı, dev gibi yükselen iktisat âbidelerimizle çevrilmiştir. Türkiye Ticaret Odaları pavilyonu buradadır. Geçen sene her Ticaret Odası, nisbeten az olan tahsisatlarla muvakkat pavilyonlar meydana getirmiş-

(Devamı 11 inci sayfada)

"İşkence ,, der dururuz, işkence nedir?"

Bir Fransız muharririnin mahkûmlara hâlâ işkence tatbik edilen Çinde gördükleri ve duydukları

Ölümü cezaların en ağırı olarak telâkki eylemek bilmez miyiz doğru mu -dur? Bizce ölümden çok daha ağır ceza: İşkencedir.

Romalularda, İspanyollarda, büyük ihtilâle kadar Fransada sık sık işkence tatbik edilirdi. İşkencelerin dereceleri bile vardı. Hükmümler bu derecelere göre verildi; o devirlerde işkence ölüme cezaları en hafifi olarak telâkki edilirdi. İşkenceler de hal kın gözü önünde yapıldı.

İş o dereceye vardı ki halk artık işkencelere kanıksadı.

İlk önceleri işkenceleri, bir «vakit geçirme» telâkki eyledi. Sonraları ise zevk duymaya başladı. Ve müptelâsi oldu! Şimdiki spor meydanlarındaki izdiham, o devirlerde işkence meydanlarındaki izdihamların yanında solda sıfır kalır.

«Medeniyet asrı» denilen yirminci asrıda bulunduğumuz halde işkenceler yeryüzünden tamamen kalkmamıştır. Çinde bazı mntakalarda el'an işkence tatbik edilmektedir.

Son zamanlarda ağır bir cürüm işlemiş olan bir adamın işkence ile ne suretle öldürüldüğünü, vak'aya şahid olan Fransız muharrirlerinden Hubert Bauchet'den dinliyorum:

«Şafak henüz sökmüştü. Kuang Ping mahallesindeki Şang Se mabedinin büyük çanı üç defa vuruldu! Cıvardaki mabedlerin küçük çanları da sık sık vurulmaya başlandı. Bunlar mahkûmun idam edileceğini ilân ediyorlardı. Muhakeme bir gün evvel cereyan eylemişti. Mahkûm suçunu şiddetle inkâr eyledi ise de para etmedi!

Bu mahkûm sekiz gün evvel gece yarısı dört kişiden mürekkep bir hırsız çetesi ile Huan Şu Ko'nun mağazasına girmişti. Mağazada mağaza sahibinin oğlu ile gelini yatmaktalardı. Hırsızlar delikanlıyı öldürdükten sonra zarısını almışlar, bahçeye götürmüşler, zevklerini tatmin eyledikten sonra onu da boğmuşlardı. Mağaza tamamen yağma edilmişti.

Zabita 4 kişiden şüphe etti. Bunlardan üçü kaçı birini yakaladılar. Yakalanan delikanlı o saatte orada bulunmadığını iddia ediyordu. Fakat sözlerine itimad edilmedi, ve derhal işkenceye mahkûm ettiler.

Bu adam Niu Çi adında yirmi yaşında yakışıklı bir delikanlı idi.

İşkence mahalli Hutoha deresi civarındaki çayır idi. Çayırın bir köşesinde küçük bir mabed vardı. Mabedin 50 metre ilerisinde siyah ipekten yapılmış kısa bluzlu on beş adam meydana iki metre yüksekliğinde bir kazık çakmaktalardı. Kazığın üç tarafına kalın destekler dayanıyordu. Gene bu kazığın üst arafına bir metre uzunluğunda bir kalas mihlandı. İstihzarat uzuyordu, saat on biri bulmuştu.

Çinliler idam ve işkence cezalarını öyle üstü ve kalabalık bir halk kitlesi önünde yaparlar...

Çayır halk kaplamıştı. Çayırın bir noktasında birdenbire bir kaynaşma oldu. Halk geriye çekildi. Pehlivan vücudlu dört adam sert adımlarla ilerlemekte idiler.

Kolları sıkı sıkıya arkasına bağlanmış olan mahkûm bunların ortasında yavaş yavaş yürüyordu, beline kadar çıplak idi. Boynuna bir kalkan geçirilmişti. Dört bir tarafına zincinler takılmış, her bir zincirin ucunu bir adam tutmuştu. Bunlardan başka mahkûmun ayakları da zincirlenmişti.

Mahkûmun arkasından bir rahib ilerliyordu. Niu Çi ilâhları tahkir eylemiş olduğundan rahib ona refakat ediyordu.

Kazığın önüne gelindi. İpek bluzlu

Çinde dilenciler

adamlardan biri hükmü yüksek ses ile okudu. Mahkûmun boynundaki kalkan çıkarıldı. Bu esnada Niu Çi rahatlandı ve derin bir nefes aldı.

Omuzları yara içinde kalmıştı. Adamlar bacaklarından yakaladılar ve her birini kazığın yanındaki desteklere, kollarını da yukarıdaki kalasa sıkı sıkıya bağladılar, öyle bir bağlama ki çivileme demek daha doğru olur. İpler etini kanatıyordu. Kimildamasına imkân yoktu. Saçlarından da bağlanmıştı.

Böylece bir müddet bırakıldı. Bir takım adamlar önünde bağırıp çağırıyorlardı. Diğerleri önünde kısa ve keskin kılıçlarla oyunlar yaptılar. Halk delice alkışlıyordu.

Bir aralık kılıçla oynayan adamlardan biri sert adımlarla mahkûmun yanına gitti, sol memesinin üzerine kılıcını soktu ve yıldırım gibi sür'atle bir daire çizdi. Memenin etrafından daire den kan sızıyordu.

Sıra sağ memeye geldi. Niu Çi ağzını bile açmamıştı.

Meğer en feci sahne başlamak üzere imiş! Bu sefer bir adam kılıç yerine bir hançerle mahkûmun göğsünün adalelerini kesmeğe başladı.

Cellâdlar biraz dinlenmek ihtiyacını duydular. Sonra tekrar işe koyular.

Evvelâ kılıcın tersi ile bacaklarının kemiklerini kırdılar. Adalelerini koparıp çıkarmağa başladılar. Nihayet başını kesmek lütfunda bulundular. Mahkûmun vücudundan o kadar kan fışkırmıştı ki başından hiç kan çıkmadı.

Pariste Saint Michel meydanı civarındaki otellerden birinde ikamet eden bir Çinli dostum var. Ne olur ne olmaz ismini vermiyeyim. İsmi Yen diye lim. Bana bundan feci vak'alar anlattı. Hattâ vak'alardan birinde maznun mevkiinde bulunmuş, göğsündeki müt-hiş yaraların izini bana gösterdiği vakit tüylerim ürperdi.

Memelerin kesilip atılması cezası yakın senelere kadar resmen tatbik edilmekte idi. Bu ceza bilhassa münasebatı gayrimeşruada bulunan kadınlara tatbik edilirdi.

Eskişehir Atatürk Büstü ile süslenecek

Eskişehir (Hususî) — İstasyon arkasındaki meydanlığın tesviyesine devam edilmektedir. Tesviye işi bir aya kadar ikmal olunacaktır. Hakikaten çok güzel olacak bu sahanın ortasına Atatürkün bir heykeli rekedilecektir.

Eskişehirde Petrol buhranı

Eskişehir (Hususî) — Yeni orman kanununun tatbikatı dolayısıyla şehrimizde başhyan mahrukat buhranı devam etmektedir. Elektrik ücretinin pahalılığı yüzünden halk gazyağı lâmbaları kullanmağa tehcüm etmekte, bu yüzden petrol fiyatları yükselmeğe başlamaktadır. Bugün kilosu 25 kuruşa satılan petrolün bir kaç gün sonra 30 kuruşa çıkarılmıyacağından kimse emin değildir.

HADİSELER KARSISINDA

Belediye cezalarından istifade eden adam

Kılıbık olmasın meşhur dostuma akşam geç vakit Beyoğlunda rastgeledim.

— Sen bu saatte buralarda?
— Evet, hiç ummazdım değil mi?
— Ne münasebet, hattâ uzaktan seni gördüğüm zaman her halde o değildir, ona benziyen bir başkası olacak diye düşünmüştüm.

— Bir başkası değil, ruhan ve cismen benim.. İstersen gel şurada beraber birer bira içelim, parası benden!

— Parası senden mi? Ayol benim bildiğim karın, sabahleyin tramvay parayı hesaplar, — ne verir. Cebinde başka mellek bulunmaz.

Yüzüme baktı. Cüzdanını çıkardı; cüzdanda yepyeni bir beş liralık vardı.

— Hadi gel içelim.
— Peki.

Yanyana yürürken düşünüyordum. Bu anı değişikliğin sebebi ne olabilirdi?

Birahane bir masaya karşı karşıya oturduğumuz zaman dayanamadım, sordum:

— Senin gibi kıdemli bir kılıbık bu saatte Beyoğlunda gezsin, parası olsun

dostlarına bira ısmarlasın, hayret!
— Söyliyeim amma kimseye bahset miyeceksin!

— Bahsetmem.
— Yazmıyacaksın?
— Yazmam.

— Anlatayım; belediyenin sayesinde bu rahata kavuştum. Artık her ekşam, istediğim saat eve gidiyorum. Sabahları evden çıkarken karım cebime iki üç lira para koyuyor. Yaşasın belediye, yaşasın belediye.. Haydi birer duble de belediyenin şerefine yuvarlıyalım!

— Yuvarlıyalım amma, belediyenin seni bu rahata nasıl kavuşturduğunu anlatamıyorum.

— Belediye cezalarını çoğaltarlardan Allah razı olsun!

— Gene bir şey anlamıdsın plâjda yamış gibi kapkara olayım..

— Anlaşılmıyacak şey değil. Belediye cezaları çoğaldı. Yere tükürenden, tramvaya atlıyandan, çivili kaldırımdan tek parmak dışarı çıkandan, yere sürüntü atandan ceza alıyorlar!

— Evet.

— İşte ben de bu tarzdaki cezalara karşılık olarak her gün karımdan bir miktar para çekiyorum.

— Sen ceza vermeyince karın da parayı geri ister..

— Ceza vermiyorum amma, ceza verdiğimi söylüyorum.

— Ya makbuz?

— Bu da iş mi canım, dairede arka daşlar var. Hemen her gün bir ikisi ceza veriyorlar. Ben onlardan bu makbuzları bir kahvesine, yahut bir paket sigarasına alıyorum. İsimleri, adresleri lâstikle siliyorum, yerine kendi ismimi, kendi adresimi yazıyorum.

— Ya eve geç gitmene karın kızıyor mu?

— Ne diye kızsın, cezayı aluncuya kadar beni karokol karokol doluşturdukları söylüyorum.

Dostumdan ayrılıyordum:
— İçirdiğin biralara teşekkür ederim. Dedim, güldü:

— Bana teşekkür etme, dedi, belediye teşekkür et!

İMSET

Anversten yumurta istiyorlar

Anversten iki bin sandık Türk yumurtası istenmiştir. Fiat meselesinde henüz mutabakat hasil olmamıştır. Anlaşma olur olmaz mallar sevkoluna olacaktır.

EDEBİYAT

Şiir Buhranı

Yazan : Nurullah Ataç

İzmir'de çıkan Anadolu gazetesinin 9.8.27 tarihli sayısında İrfan Hazar'ın «Şiire dair» adlı bir yazısı vardı. İrfan Hazar, İzmir'in gazete ve mecmualarında güzel hikâyeler ve özlü tedkikler yazan genç ve kıymetli bir muharrirdir. Bu seferki yazısını da âlâka ile okudum: zihni tahrik eden bir fikir ortaya atıyor.

İrfan Hazar dünya nazmında bir buhran olduğunu, şairlerin yeni şekiller, yeni bir ifade tarzı aradıklarını anlattıktan sonra bu buhranı şiirin değil, ancak nazımın geçirmekte olduğunu söylüyor ve diyor ki:

«Devrimiz, eski devirleri geçecek, kudrette büyük şairlere maliktir. Ancak bunu kabul edebilmek için şiirin yer değiştirdiğini bilmek, onun vezin, kafiye ve şekil gibi dar kitablardan kurtularak kendini romanların, hikâyelerin, konferansların, hattâ filimlerin içine attığını anlatmak şarttır.»

Bu satırlardan, burada ne işi olduğunu anılamadığım «konferansları» kelimesini, bir de sinemaya karşı bir hafif hissi gösteren «hattâ» edatım kaldırırsak ben de kabul ederim. Evet, zamanımız şairleri, geçmiş asırlarından daha büyük değilse de onlar kadar büyüktür. Evet, bugünün şiirini yalnız manzumelerde aramak yanlış olur, onu hikâyelerde, artık her türlü edebî ve felsefî faaliyeti içine almağa meyleden romanda da bulmak lâzımdır.

Fakat (bu nokta İrfan Hazar'ın dikatini bilmem nasıl olmuş da celbetmemiş) bu da şiirin - yalnız nazımın değil - bir buhran geçirmekte olduğunu isbat eder: şair kendine, ötedenberi alışık olduklarımızdan başka ifade vasıtaları arıyor; an'anevi kalıbları bir türlü kabul edemiyor. Şairin, kari ile buluşacağı yer muayyen değil; sanki ona: «Ben istediğim kalıba girerim; sana kendimi belli etmeğe mecbur değilim, beni ara, bul diyor. Bu yüzden kari de onu aramaz, dinlemez oldu ise kabahat karın mı?

Kabahat şairdedir demek istemiyorum: o da, kari ile buluşmak, onun ta-

rafından anlaşılmaktan önce kendini ifade edebilmenin yolunu arıyor.

Bugün yanılmadığımızdan katıyetle emin olarak söyliyebiliriz ki eskiden kalma kalıbları, hiçbir tazeliği kalmadığı için nazik addolunan eski şiir dilini kullananlar arasında değerli sanatkarlar, üstad denecek kimseler bulunabilir, fakat büyük şair, yaratıcı şair bulunamaz. Eskiden kalma kalıblar derken, yalnız vezinleri kasdetmiyorum: meselâ Fransa'da bir Paul Valéry, asırların bıraktığı alexandrin ile, an'anevi vezinlerle şiir söylüyor; fakat eskiden kalma lisanı, şiir üslubunu kabul etmiyor. O da, Şeyh Galib gibi: «Bir başka lisan tekel-lüm ettim» demek istiyor.

Zaten büyük şair, ancak o sözü söylemek hakkına malik olanlardır. Mallarmé'nin: «Donner un sens plus pur aux mots de la tribu» (Kabilenin kelimelerini daha saf bir mana bahşetmek) mısraı da - dikkat edilirse - yine o fikri ifade eder. Kabilenin kelimelerine daha saf bir mana vermek, bir başka lisan tekel-lüm etmek lüzumu bugünkü kadar kuvvetli olunca, şair kari aramayı kari de şairi anlamayınca şiir bir buhran zamanı geçiriyor demektir.

Bu fena bir şey mi? Bilâkis, zamanımızda şiirin ne derece canlı, kuvvetli olduğunu gösterir. Bütün bu araştırmalar, kalıba sığamamaklar şiir nefhasının kudretini isbat eder.

İrfan Hazar buhranın yalnız nazımda olduğunu söylemek bence yanlış bir hüküm veriyor: nesir, yani romanın, hikâyenin, felsefenin üslubu da bugün şiddetli bir buhran geçirmektedir. O da kendine yeni bir lûgat, yeni bir nahiv yaratmağa çalışıyor; o da dünkünün aynen temadisinden ibaret değil. Böyle olması da tabii idi, çünkü kıymetlerin değiştiği bir devirde yaşıyoruz, nazımın da, nesrin de yeni kıymetlere uygun, onları ifade edebilir bir üslûb edinmeğe çalışması elbette zaruridir. Buhran devrinin şiiri de, nesri de buhransız olur mu?

Nurullah Ataç

Hakikî romancı

Yazan : İbrahim Hoyi

Güzide bir romancımızla konuşuyordum. İster hikâyelerinde, ister romanlarında olsun tam manasile (karakter) yaratamayan, bütün kahramanlarını silik, soluk bir şekilde renklendiren ve okuyucunun muhayyalesinde gelip geçici bir iz bıraktıran edibe dedim ki: «Kahramanlarınız destekle yürüyor, başlı başına, birer şahsiyet olarak yükselemiyorlar, meselâ ne bileyim, teşbih kusursuz olmaz, kadın karakterlerinizin arasında bir Şekspirin Ofelyası, erkeklerde de hakeza, Sinkler Levinin beşerî kahramanları yok..» dedim.

Güzide romancı evvelâ gözlerini açtı. Sağ elinin asabi bir hareketle saçlarını sıvazladı. Sonra, bu sözlerimden hoşnud kalmadığını gösterir bir eda ile:

— Ben bu kadar yazarım. Bundan fazlasına da uğraşmam.. Çizdiğim karakterler, romanın veyahut hikâyelerimin dayanabileceği, kavriyabileceği karakterlermiş ki, öyle yaratmışım.. Hem ben mükemmel karakter yaratmak «ukalâlığını» güdemiyorum ki, dedi ve ilâve etti.

Herhangi bir romanda her şahsiyet, elbette ki etrafındaki dekor ve diğer elemanlarla belirlir. Yani desteksiz olmaz. Yesari de bu fikirdedir. Sonra, ben okuyucularım olan, liseliler, Kuleliler için yazıyorum. Benim beğeniyor, takdir ediyor ya, bu benim için kâfi.

Bu hüküm karşısında susmaktan başka bir şey yapamadım. Fakat sonra, kendi kendime şöyle düşündüm:

Romancın kimin ve ne için yazar? Romancının sosyal hayatımızda mevki nedir? Romancı, bir psikoloğ, bir müdekkiktir. Dolayısıyla reel bir insandır. Herhangi bir tezi müdafaa ederken nasıl bir ifade şeklini kullanırsa kullansın muhakkak ki sosyal hayatımızda mühim ve nâzım bir mevki vardır. Düşüncüleri daha toplayıcıdır. Binaenaleyh hâdiseleri daha kuş bakışı, loabında tâ içinden

görür, takib eder, ve bunları mantık, muhakeme menşurundan geçirdikten sonra bize roman şeklinde sunar. Bundan ötürü de, yaratığı kahramanlar, hattâ ikinci, üçüncü plândakiler bile reldir, beşeridir ve âdeta canlıdır. Asla silik ve destekli olamazlar. Zaten bir romancının, hakikî surette edebiyat ilkesinde parlaması, muvaffak olması da okurlarına verdiği eserinin realitenin, hayatın tâ kendisi bulunmasıla kalmamıştır. Kuyruklu yıldız gibi, bir parlayıp sönen, belki de bir müddet için, popüler olan (taklid) diye isimlendirebileceğimiz romaneler, bahsimden hariçtir. Bunlar edebiyat piyasasının oportünistleridir. Talaş alevi gibi parlarlar.. Ezeli münekkid olan tabiat ve zaman üzerlerinden unutulma silindirini pek çabuk geçirir.

★

İnanışınca, ayakta dimdik duran karakter yaratamayan ve yahut eserini sırf bir kütle için yazdığına inanan herhangî bir romancı olgunlaşmış sayılamaz. Olsa olsa emekleme devresini geçirmiş, tecrübe çağında yürümektedir. Bundan ötürü de, ben filân sınıf için roman hazırlıyorum demesi, sosyal hayatta hakikî mevkiini tayin edememiş olduğunu gösterir.

Meşhur İngiliz romancısı Dickens, Pick Wick Papers'ı, Sketchs from Boz'u yazdığı zaman, güzide edibimiz kadar gençti. O kadar meşhur değildi. Eserini liseliler okuduğu gibi, bugün bile en yaşı insanlar bile seve alıyorlar.. Sebep sormaya hacet yok.. Çünkü eserlerinde tabiatı olduğu gibi aksettirmiş, realiteyi söylemiş ve yaratığı şahsiyetler ufaklık bir yapmacıklığa üzmemişti. Onun için de İngiliz edebiyatının senelerdir yerine koyamadığı en kuvvetli romancısı olmuştur ve edibidir de..

Bilmem, düşüncelerimizde yaşıyor musunuz?

SİNEMA

Erkekler kadınlarda ne gibi meziyetler ararlar

Fransız sinema sanatçıları bu suale cevap veriyorlar

Radio film R. K. O. Kumpanyası dansözlerinden: Ann Miller ile Lorraine Krueger

Bir Kadın Fransız muharriri tanınmış Fransız sinema yıldızlarına şu suali sormuştur:

«Size göre bir erkek kadında ne gibi meziyetler arar?...»

Aldığı cevaplar şunlardır:

Florelle:

Bir erkeğin kadında aradığı başlıca meziyet: Zekâdır... Erkekler daima zeki kadınlardan hoşlanırlar... Belki zeki bir kadın erkeği kendisine daha fazla bendeder... diye!

Blanche Monte'nin cevabı:

Erkek kadının zeki olmasını takdir eder... Fakat kadının budalalığından hoşlanılır!

Moussia'nın cevabı:

Erkeğin kadında aradığı meziyet fantazidir.

Renée St. Cyr'in cevabı:

Sualinize cevap verebilmek için bir gazete dolusu yazı kifayet etmez!... Erkeğin kadında aradığı meziyeti mi soruyorsunuz?... Kat'i hüküm verilemez... Erkeklerle ve kadınlara göre değişir...

Bazı erkekler sevdikleri kadınların kusurlarını meziyet addederler ve bundan dolayı onları daha fazla severler... Bunu umuma teşmil edemeyiz...

Bence erkeğin kadında aradığı başlıca meziyet onun daima hoş sözlü, neşeli olmasıdır.

Kadın hayatı sevmelidir...

En mes'ut kadınların hayatı seven ve hayatı sevdiren kadınlar olduklarını iyice anladım... Dikkat ediniz siz de: Her zerrelere hayat, neşe fıskıran kadınlar daima erkeklerin teveccühlerine mazhar olmaktadır...

Jenne Boitel'in cevabı:

Sualiniz hoş doğrusu. Fakat erkek için iki kadın mevzuu-bahistir:

Biri: Karısı.

Diğeri: Başka kadınlar...

Bir erkek karısında başka meziyetler diğer kadınlarda ise başka meziyetler arar...

Komşunun tavuğu meselesi!...

İşin doğrusu budur bence!...

Annabella'nın cevabı:

Erkeklerin kadınlarda aradıkları meziyetler şunlardır:

Doğruluk ve neşeli...

Rosine Derean'ın cevabı:

Beni affediniz... Belki bu meziyet bende yoktur...

Alice Field'in cevabı:

Bence erkek hayat yoldaşında daima tatlılık arar...

En büyük meziyet tatlılıktır...

Marcelle Chantal'ın cevabı:

Tabiat sahibi erkekler zeki ve kibar kadınlardan hoşlanırlar... Bence başlıca kadın meziyetleri bunlardır...

Josette Day'ın cevabı:

Erkeğin kadında aradığı en büyük meziyet onun her şeyi neşe ile karşılamasıdır. Herhangi bir hâdise karşısında kadın daima neşeli bulunmalıdır...

Mireille Balin'in cevabı:

Kadın güzel ve şirin olursa erkek onun hiçbir kusurunu görmez... Her bir hareketini meziyet sayar.

Huguette Duflos'un cevabı:

Erkekler tarafından aranan sevimsizliklerdir.

Paulette Dubost'un cevabı:

Erkeğin en fazla sevdiği manevi paklıktır.

Jeanne Aubert'in cevabı:

Erkeklerin en ziyade hoşlarına giden meziyeti mi soruyorsunuz?...

Bilmiyor muydunuz?... «Cinsi cazibe» dir... Fakat «cinsel cazibe» bir meziyet sırasına girer mi?...

Erkekler aynı zamanda kadınların bazı kusurlarından da hoşlanmaktadır.

Bazı inatçı ve titiz kadınlar tanırım. Fakat o kadar sevimli surette inatçı ve titizdirler ki inatçılık ile titizliğin meziyetler sırasına girdiği sanılıyor...

Lys Gauty'un cevabı:

Erkekler sadelik ve zarafetten hoşlanırlar. Esasen zarafet sadelikten değil mi? Erkekler aynı zamanda kadının basit fikirli fakat zeki olmasını isterler...

Müşkülpesent kadınlar erkeklerin nefretini mucib olurlar...

Lily Pus'un cevabı:

Erkeğin aradığı meziyet zarafettir. Maalesef zarafet günden güne kaybolmaktadır.

Kadınlar hergün biraz daha erkeklerle şiyorlar. Bu suretle de zarafetten uzaklaşıyorlar...

Paramount bu sene neler hazırlıyor

Salzbourgdaki meşhur müzik festivalinde bulunmak üzere Avrupaya gelen (Paramount) film kumpanyasının müzik şubesi umum müdürü Boris Morros'un bir Fransız gazetesi muharririne şu beyanatta bulunmuştur:

— Avrupada az kalacağım. Ben oraya avdet ettikten sonra şirketin umum müdürü Adolf Zukor Avrupaya gelecektir. Londrada, Pariste, Merkezi Avrupada, İtalyada iki üç ay kalacaktır. Seyahati maksadı işlenmemiş senaryolar bulmak, meşhur muharrirler aramaktır.

Holivutta Ernst Lubic, (Mavi sakalın sekizinci karısı) nı çevirmektedir. Başrol Claudette Colbert tarafından yapılmaktadır.

Size tavsiye edeceğim filimler arasında: (Artist ve Modeller) filmi ile (Melek) filmi vardır. İlkinde başrolü Lily Pons, ikincisinde ise Marlene Dietrich yapmıştır. (Marlen) bu filmde ilâhî bir rol oynamıştır.

Bir de dehşetli bir film olan:

Souls at Lea vardır. Bu film Gary Cooper ile Georges Raft taraflarından çevrilmiştir. Bu film iki büyük şahsiyeti meydana çıkaracaktır. Biri şimdiki kadar sırf dansöz olarak tanınan Georges Rafttır. Bu sanatkar tam kudretini bu filmde göstermiştir. Bu filmde vaktile Pariste dansözlük yapmış olan Olympe Bradua namında bir kız vardır. Bu kız artık sinema yıldızları meyanına ithal edebiliriz.

(Tango) ve (Madridin son serveti) filmleri dahi çevirmek üzere.

Ben Holivudu terkederken Welis Targo filmi ile Cecil de Mille'in (Korsanlar) filmi çevrilmekte idi.

Bu filmlerin hepsi mükemmel eserlerdir.

SİNEMA HABERLERİ :

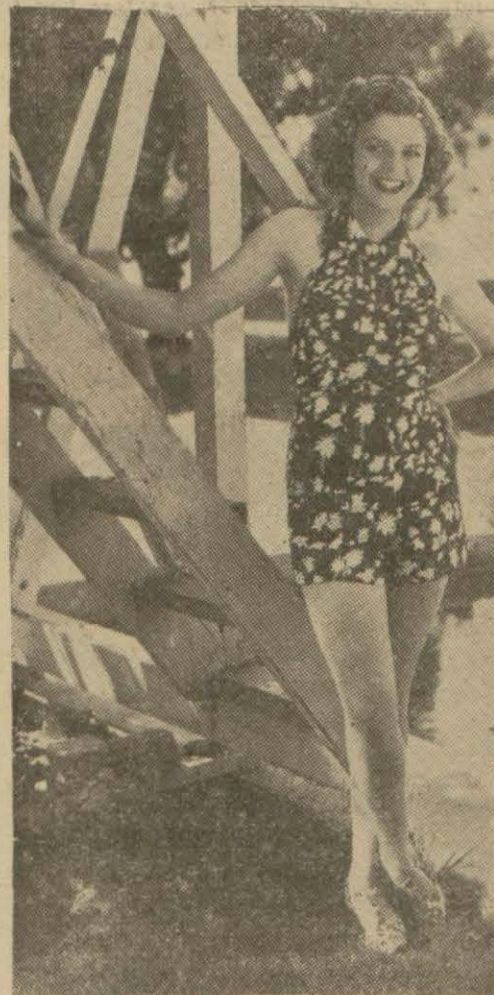
★ Bir hayli müddettenberi film çevirmemiş olan meşhur sinema yıldızı Gloria Svanson (İkinci Madam Draper) a dında bir film çevirecektir.

★ Fransada (Tamar) isminde bir film hazırlanmaktadır. Bu filmdeki rolleri: Victor Francon - Vera Korene - Collette Darfenil yapacaklardır.

★ (Piyerloti) nin Ramunço adındaki eseri filme alınacaktır.

★ Alman stüdyolarından biri (Napolyon) hakkında büyük bir film hazırlanmaktadır. Filmin harici manzaraları Fransada, (Sent Elen) adasında çevrilecektir.

Napolyon rolünü hangi sanatkarın yapacağı henüz belli değildir.

Radio film kumpanyasının en güzel yıldızı Dorothy Moore

İngiliz manevralarında verilen hüküm

YARINKİ HARBİ BOMBA TAYYARELERİ KAZANACAK

Bu makalenin muharriri, İngilizlerin en büyük gazetelerinden olan Daily Mail'in hava mütehassısıdır. Bir bomba tayyaresine binerek, İngilterede yapılan son hava manevralarında bulunmuş, bu manevralardan aldığı ilhamla aşağıdaki satırları yazmıştır:

Şehirler, yüksek iştil kabiliyetli ve ölüm saçıcı büyük bombalar için açık birer hedeflerdir.

Bu bombaların daha küçük çaptakilerini âdeta oluktan boşaltarcasına dökmek, saçmak imkânı vardır. Bu suretle, müreffeh, güzel ve mamur bir şehrin, bir kaç dakika içinde bir alev sütunu şekline, bir harabezar halini alması hiç te imkânsız değildir.

Tarihte, her askerî çağda, insanlık, isabetli kullanıldığı takdirde gayet müessir bir silâh icad etmiş bulunmaktadır.

Bugünün müessir silâhi da bomba tayyareleridir. Şimdiye kadar, bomba tayyarelerinden korunma vasıtası hava idi. Büyük harp esnasında, muhalif hava şartları yüzünden tayyareler havalamamışlardı. Lâkin bu mania bugün ortadan kalkmış bulunuyor.

Bugün, kör uçuş âletleri, otomatik pilotlar sayesinde tayyareler, sanki parlak bir güneş ışığında uçuyorlarmış gibi, sis tabakalarından, bulut kümelerinden sıyrılabilirler. Gece uçuşları için de ay ışığını beklemek artık tarihe karışmış bulunuyor.

Cambria deniz tayyaresinin İrlandadan New Foundland uçuşu, bugünkü tayyareciliğin kabiliyetine, kudretine bir misaldir.

Cambria'nın kumandanı, gecenin karanlığında sekiz saat gibi bir müddet, etrafını görmeden, şiddetle yağın yağmur ve etrafını saran bulutlarla mücadele ederek dünyanın aşılması en güç olan Okyanosu hava geçidinden geçti. Uçmanın ne demek olduğunu bilenler, onun ne gibi şartlarla karşılaştığını pek iyi idrak ederler.

Sonra, kumandan bu seferini telsizin yardımı olmaksızın yaptı, ve hiçbir radyo istasyonu ile temas olmadan 1200 millik bir mesafeyi katetti.

Üç sene evveline kadar böyle bir sefere imkânsız gözle bakılırdı. Üç sene içinde tayyarecilik cehennemî bir sür'atle ilerlemiş bulunuyor. Mühendisler, tayyare ressamı, kimyagerler, hava mütehassısları, fen adamları ve usta pilotlar bu asırlarca eski rüyayı hakikat sahasına ulaştırdılar.

Sivil tayyareciliğin başardığı işi bomba tayyareleri de yapabilmek iktidarındadır.

Her milletin bahri ve askerî başları, eski harplerden ibret alarak, müdafaa-sını uhdelere aldıkları ülkeyi her hangi müstakbel bir tehlikeden kurtarmak için var kuvvetleriyle çalışmaktadırlar. Şimdiye kadar hakiki manasile, havada büyük kuvvetlerin harbile çalışmadık. 1914-18 umumî harbinde, hava harpleri, daha ziyade amiral ve generallerin deniz ve kara muharebelerinin icablarına göre yapılmıştı. O zamandanberi de, hava silâhları, küçük ve asgarî kıymette olan harplerde kullanılıyor.

Habeşistan, İspanya ve Çinde vukubulan muharebelere bakarak, bomba tayyareleri olmasaydı, bu harplerin neticeleri başka türlü olurdu, dersek hükümünde yanılmış olmayız.

Her hangi siyasî bir garazdan uzak olarak arz edelim ki, o ana kadar her

hangi bir tecavüze şiddetle mukavemet eden Bilbao şehri, bomba tayyareleri olmasaydı, düşer miydi?...

Japonlar hiç tereddüd etmeden bomba tayyarelerini kullanmasalardı, Hopei'in şimaline böyle kolaylıkla hâkim olabilirler miydi?...

Keza Çinlilerin Tiençini 15 dakika içinde tahliye etmelerinin sebebi, Japonların bomba tayyarelerinden darı gibi bomba atmaları değil midir?

Bazıları soruyorlar:

— Mademki tayyare bombaları bu kadar müessirdir, o halde, neden İspanya harbi çarçabuk sona ermedi, bitemedi?

Cevabım gayet basittir:

— Her hangi bir tarafı, bolca tayyare bombalarla teçhiz ediniz, bakınız ne olur ve harp, Habeşistan içinde olduğu gibi, ne kadar çabuk biter.

İspanyada çalışan tayyarelerin ekserisi keşşaf, ve avcı tayyareleridir. Frankonun 239 tayyaresinden 37 si bomba, geri kalan 202 si de keşşaf tayyareleridir.

Bir Alman askerî muharririne göre, milliciler, Madridi ilk bombardıman ettikleri zaman kullandıkları 100 librelilik bombalar, toprağa düştükleri vakit ancak bir metre derinlikte çukurlar açabiliyorlardı. Sebebi de Madrid sokaklarına ekseriyetle hafif bombalara mukavemet eden sert granit taşlar döşenmiş olmasıdır, fakat sonraları 550 librelilik bombalar kullanılınca, bunları 5-10 katlı evleri, çatıdan temele kadar âdeta iki parça ettiği, 5 katlı, çelik ve betonarmeden yapılmış binalardan geçtiği görüldü.

Hava muharebelerinde müsbet ve kat'i bir netice alınabilmek için, şu iki nokta bilhassa mühimdir:

A — Her hangi bir seferde, bomba tayyarelerinin adedi icab ettiği kadar olmalıdır.

B — Bu bomba tayyareleri, yani hedefler için کافی derecede büyük ve ağır bombalar taşımalıdır. Böyle olduğu takdirde, zafer muhakkaktır.

Bomba tayyareleri bugünün en müessir ve kuvvetli hava silâhidir. Kumandanların arzularile, kara ve deniz kuvvetlerle istediği anda tutuşur, gemilerin yaklaşmasını önler, kendi piyade, kuvvetlerinin ilerlemesi için yolu temizler ve açar.

★

Bomba tayyareleri bugün, zirhlılara, dritnotlara, ve yahut her hangi harp silâhına her cihete üstündür. Bu itibarla en büyük bomba tayyaresi filolarına sahip olan her hangi bir devlet, muhakkak ki gelecek harbi kazanacaktır.

Kaplanlı suyu Eskişehir istasyonuna Aktıldı

Eskişehir (Hususî) — Atatürkün işareti ile geçen yıl şehrimize getirilen meşhur Kaplanlı suyunun istasyona isalesi için yapılan boru ferişiyatı bitirilmiş, su istasyonunda yapılan çeşmeden aktılmağa başlanmıştır. Şehre getirildiğindenberi Ankaraya ve yakın vilâyetlere damacanelarla sevkedilen Kaplanlı suyun mahalleler arasındaki çeşmelerden aktılması da temin olunacak ve istasyon civarında bu iş için İzmitte olduğu gibi bir su binası yapılacaktır.

Kırmızı Ordu kat'î taarruza geçti

Dünkü harekattan heyecanlı bir sahne

Çorlu 20 (Hususi surette giden muhabirimizden telefonla) — Bu sabah, kırmızı kuvvetler nihai taarruz hareketine geçmiştir. Dün öğleye kadar mavi vilerden Bağlarsırtını alan kırmızılar, kendi keşif kollarını topçu himayesi altında ileri sürerek mavilerin asıl muharebe hattının nerelerden geçeceğini tesbit etmişlerdir.

Büyük kumanda heyeti harp sahasındadır. Kara ve havadan yapılan büyük taarruz karşısında mavilerin mukavemeti azalmıştır. Havadan yapılan taarruza yüze yakın tayyare iştirak etmektedir. Bu müthiş taarruz karşısında mavilerin mukavemeti kırılarak cephe yarılmaktadır. Kırmızı ve mavi kuvvetlerimiz arasında yapılan harekât, ordumuzun büyük muvaffakiyetini meydana koymaktadır. Bugün manevralar bitiyor. Pazar günü kırmızı ve mavi kuvvetlerimiz geçit resmini yapacaklardır.

Dünkü vaziyet

Çorlu, 19 (Hususi surette gönderdiği muhabirimizden telefonla) — 17 Ağustos sabahı Saray sahasında kırmızı ve mavi ordular arasında başlayan muharebeler bugün daha fazla kırmızılardan lehine ve mavilerin daha çok aleyhine olarak inkişaf etmiştir.

18 Ağustos harekâtında kırmızılardan hücumları karşısında mavilerde bir ric'at meyli görülmüş; neticede maviler, hafif kuvvetlerle Bağlarsırtı ve Ortabayır sirtlarında birer ileri mevzi bırakmışlar, büyük kuvvetlerle de Küçükmanika - Saray asıl mevzilerine geçmişlerdir.

Kırmızı tarafın taarruzu

Bu vaziyet üzerine kırmızı taraf komutanı şu kararı vermiştir. Bugün kırmızı taraf düşmanın ileri mevzi olduğunu zannettiği Bağlar ve Ortabayır sirtlarına taarruz edecek, bu tepeleri alacak! Zira buralar alınmazsa yarınki (bugünkü) büyük ileri ve düşmanın cephesini yarma harekâtı yapılamaz.

Kırmızı kuvvetler, buraları aldıktan sonra düşmanın asıl muharebe hattının nereden geçeceğini tesbit için icap eden keşifler yaptırılacaktır.

Ve icap eden keşifler yaptırılarak taarruz için hazırlık tertibatı bitirilecek ve yarın sabah (bu sabah) asıl cephesine taarruz edilerek yarılacaktır.

Harp sahasında

Manevrayı takip için otomobil ile harp sahasına gidiyorum. Mozapada tayyare topçu bataryasına rastladım. Fakat uzun namluları havaya dikili bu batarya serapa ağaçlarla örtülmüş, sanki bir ormanlığa benziyor. Sür'atle ileriye doğru mevzi değiştiriyorlar.

«Köprü tahrip edilmiştir.»

Büyükmanikaya geldim. Burada iki gün evveline kadar maviler görünüyordu. Şimdi kırmızılar, yer almışlar ve daha ilerilerde tarlalar arasında gelincik gibi görünüyorlar.

Çaylaktepeye kırmızı 61 inci tümenin (firka) muharebe yerine doğru ilerliyoruz. Otomobilin önüne bir köprü çıktı. Başına dikilen bir sığın üzerine bir levha asılmıştı. Baktım:

«Köprü tahrip edilmiştir.»

Yazılı. Şoför indi, baktı ki, köprü sapaşlandı. Anlaşıyordu ki, evvelce düşman tarafından zapt edilmiş ve köprü mefruz surette tahrip olunmuştur. Geç-

tik ve bundan sonra da gene böyle levhalı geçitlere rastladık ise de artık hiç durmadan yolumuza devam ettik. Saat ona doğru Çaylaktepeye vardık. Kırmızı 61 inci tümenin muharebe yerinde kumanda heyeti büyük faaliyette.

Vekillerimiz harp sahasında

Millî Müdafaa, Nafia, Hariciye, Maarif, Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri harp sahasına gelmiş bulunuyorlar. Bu zevattan başka Londra sefirimiz Fethi, Atina sefirimiz Ruşen Eşref, Varşova sefirimiz Ferit te gelmişlerdi.

Enebi hey'etler geliyorlar

Ordu manevrasını takip edecek olan Balkan antantı ve Sâdâbâd paktı devletleri askeri heyetleriyle atışemiliterlerin Tekirdağ'dan Muradı yolile buraya gelmeleri bekleniyor. Saat onda genel kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, manevra kumandanı orgeneral Fahreddin Altay, genel kurmay ikinci başkanı Asım Gündüz ve Efgan, İran, Irak, Romanya, Yugoslavya, Yunanistan askeri heyetleriyle kara ve hava atışemiliterleri geldiler ve karşılandılar. Enebi genel kurmay başkanları ve atışemiliterler mensup oldukları devletlerin büyük askeri üniformalarını giymişlerdi.

Burada bütün devletlerin askeri mümessilleri toplanmışlardı. Yalnız İtalya atışemiliteri albay Raol Ferreo Rognoni vapurda hastalandığından sahaya gelmemiş, Tekirdağ'dan otomobil ile İstanbul'a gitmiştir. Japon atışemiliteri ise hastalandığı cihetle İstanbul'dan hareket etmemiştir.

Cumhurreisi Atatürk Yugoslavya ataşemiliterine iltifat ederlerken

Mareşal Fevzi Çakmak Rumeli genel kurmay başkanile görüşüyor.

rilen haritalar üzerinde bunu takip ediyorlardı.

Bu izahat, manevranın geçen safahatle bugün kırmızılardan mavilere yapacakları taarruza aitti.

Atatürk manevra sahasında

Ömründe yorulmak bilmiyen Atatürk, gece Çerkesköyüne gelmişler ve erkenden harp sahasına girmişlerdi. Şimdi yanlarında Başvekil İsmet İnönü ve Dahiliye Vekili Şükrü Kaya olduğu halde Çaylaktepeyi tefrif ettiler.

Atatürk'ün teşrihi büyük bir hararet uyandırdı ve askeri hey'etlerle, atışemiliterler kendilerine takdim edildiler. Atatürk, misafirlerimizin birer birer ellerini sıktılar ve askerce selâmlaştılar.

Bundan sonra tüm general Muharrem Mazlum, Atatürk'ün önlerinde de izahata devam etti.

Harekât başlıyor

Her şey tamamı. Kırmızılar, en başta anlattığım gibi, mavilerin üzerlerine Bağlarsırtına doğru taarruz harekâtına başladılar. Bu taarruz büyüktü. 61 inci kırmızı tümen tanklarla takviye edilmişti. Sahra topları düşmanı dövüyor, top sesleri yükseliyordu.

Şimdi, birer dev gibi tanklar koşarak piyadelere yer açıyorlar, piyadeler yandan ve arkadan tankların çıktıkları yerlerden büyük bir sür'atle yürüyorlar. Her iki tarafın keşif tayyareleri de havalanmışlar, bunlar keşif yapılarak avcı tayyareleri hücum ediyorlar.

Atatürk, keskin bakışlarıyla ve makası batarya dürbünü ile harekâtı takip ediyorlar. Başvekil İsmet İnönü her şeyi inceden inceye tetkik ediyor. Enebi heyetler de batarya dürbünleriyle ordumuzun taarruz kabiliyetini takdirle görüyorlardı.

Saat on buçuğa doğru harekât inkişaf ediyordu. Atatürk, Vekillerimizle birlikte kırmızı tarafın sağ cenah harp yeri olan Kasım Eğrelî tepesine gittiler. Biraz sonra enebi heyetler de aynı yere geldiler. Burada sağ cenah tümen komutanı tuğbay Zeki izahat verdi. Her iki kırmızı tümenin harekâtı birlikte derliyordu.

Diğer taraftan hava muharebesi de şiddetlenmişti. Motörlü defî tayyare bataryalarımız, tayyarelerin iş görmelerine mâni olmak için ateş ediyorlar ve mermiler havada şimşek çakarak beyaz dumandar, müsellesler teşkil ediyorlardı.

Hava muharebeler şiddetli oldu

Hava muharebesi gittikçe şiddetleniyordu. Mavinin bir kısım av tayyareleri, kırmızının taarruz eden piyadelerine alçalarak havadan hücum yapıyor. Mavinin bir bombardıman grubu, bilhassa tanklar üzerine taarruz ediyor. Kırmızının da av tayyareleri mavinin yaptığı taarruzu havadan himayeye memur mavi av tayyarelerine hücumlar yapıyor. Kırmızının taarruzları üstündür. Bundan başka mavinin bir bombardıman grubu kırmızının taarruz eden piyadelerine ve bilhassa tanklarına havadan taarruz yaptı. Mavinin tayyareleri bu taarruzu yaparken bir kısım av tayyareleri de bunları himaye ediyordu.

Bu sefer kırmızının av tayyareleri kalçarak mavinin himayeye memur av tayyarelerine hücum etti. Bu suretle büyük bir hava muharebesi oldu. Bu hava muharebesi, bugünkü muharebelerde hava kuvvetlerinin netice üzerinde ne kadar müessir olduğunu isbat etmiştir.

Bu yerden ve havadan yapılan taarruz neticesinde mavilerin Bağlarsırtı düşmüş ve kırmızılardan eline geçmiştir. Bugünkü faaliyette, kırmızı, ileri mevzi almak için kuvvetlerinin hepsini kullanmış, yarın (bugün) cepheyi yarmak için büyük taarruza hazırlanmıştır.

Atatürk, Vekillerimizle birlikte sahadan ayrıldılar ve enebi heyetler de Bozapaya gittiler.

Atatürk'ün hediyeleri

Burada kır yemeği yenildi. Bu esnada orgeneral Fahreddin Altay, Atatürk'ün manevra hatırası olan madalyeleri evvelâ Mareşal Fevzi Çakmağa takdim etti ve müteakiben enebi askeri heyetler âzalarına ve kumandanlarımıza verdi.

Madalyada: (Trakya birinci ordu manevrasına hatırası) yazılıdır ve Atatürk'ün imzası vardır.

Sihhiye teşkilâtı

Atatürk ve vekillerimiz öğleden sonra mavi kuvvetlerin bulunduğu bekleme tepesine geldiler. Mavi 52 inci tüm komutanı tüm general Abdullah Akdağ izahat verdi. Buna göre, sabahle-

rin kırmızının aldığı mevziler birer birer mevzidir. Bu mevziler asıl müdahaleye tesir icra etmez. Maviler esas muhavemet mıntakasına çekilmiştir ve kuvvetle hazırlanmaktadır.

Askeri hey'etler, sihiye teşkilâtında gezdiler, çok beğendiler.

Yugoslavya genel kurmay başkanı takdirleri

Harekâtı büyük bir alâka ile takip eden ecnebi askeri hey'etleri âzaları ile görüştim. Yugoslavya genel kurmay başkanı muhterem general Mediç'in intibalarını sordum. Kıymetli general dedi ki:

— Türk ordusunun kıymet ve kudreti hakkında şimdiye kadar bildiğimiz malûmatı bu manevrada gördüğümüz harekât tamamile teyid etmiştir. Kitaatin harekâtta gösterdikleri intizam ve bütün mevcudiyetle tamamiyen modernleşen bu ordunun manevrada gösterdiği yüksek kabiliyetten bir derececede memnun olanlar arasında Yugoslavları sayarım.

Yunan Genel kurmay başkanı diyor ki: Yunan askeri hey'eti reisi Genel kurmay başkanı kıymetli general Papagos da dedi ki:

— Seyrettiğim manevralar, üzerimde gayet büyük intiba bıraktı. Türk ordusunun talim ve terbiye ve birliklerini yetiştirmek hususundaki terakkîlerini takdirle müşahade ettik. Motörlü birlikler sahasındaki terakkîyi de hayranlıkla kaydedildik. Manevranın intibata ediliş şekli fevkalâdedir. Bilhassa bu hareket muharebesi oluşu şayanı dikkattir ki, bu muharebelerin kumanda hey'eti karşısında umulmadık vaziyetler çıkacağı için karar verip harekâta geçmek müşküldür. Türk ordusu bunda da muvaffak olduğunu göstermiştir.

Atışemiliterlerin takdirleri

İngiliz atışemiliteri Aleksandr Ross demiştir ki:

— İngilterede bile bu hareketler derece mükemmel olur.

Gene İngiliz atışemiliteri yarbay Elm hirst de dedi ki:

— Her şeyiniz mükemmeldir. Artık bir garplıardan öğreneceğiniz bir şey kalmamıştır.

Amerika atışemiliteri Vilyenson da dedi ki:

— Detaylara kadar mükemmeldir. Halkın askere olan alâkasını da hayretle takdirle gördüm.

Rus atışemiliteri Rodbonof da dedi ki:

— Seyrettiğim manevralardan çok memnun oldum. Teşkilât gayri kabiliyetli bir mükemmeliyettir. Türk milletini ve ordusundan efsanevi misafirperverlik gördüm. Seyrettiğim hava hücumları fevkalâde enerjiktir. Kumanda heyetleri de kat'î ve mükemmel kararlar veriyordu.

Osmanlı hükûmeti zamanında büyük harpten evvel ve büyük harpten Türk ordusunda bulunmuş olan Alman atışemiliteri Albay Hans Rohde ile görüştim ve eski ordu ile yeni Türk ordusu arasında ne gibi farklar gördüğünü sordum. Diyor ki:

— Yalnız fark orduya değildir. Her sahada pek çok terakki ve tekâmül vardır. Bunun, yalnız gözle görülmesi kâfîdir.

Diğer konuştüğüm ecnebi askeri heyetler de ordumuz hakkında hayranlık ve takdirkârlıklarını söylediler. Şimdi, aslan Türk ordusunun azamet ve kudretini yabancı ağzıardan dinlemekten doğan büyük bir neşe ve gurur içinde Çorlu'ya dönüyorum.

Edirne'de hazırlıklar

Edirne (Hususi muhabirimizden) — Trakyalılar engin bir sevinç içinde manevraları takip etmektedirler. Manevraları takip için davet edilen dost ve müttefik devlet erkânıharbiye hey'etlerine verilecek 150 kişilik ziyafet için vilâyet nümune bahçesi hazırlanmıştır. Ziyafette Edirne valisi Niyazi, Kırklareli Valisi Hasip Koylan, Tekirdağ Valisi Sakip Beyga, Çanakale Vali vekili Çanak oğlu da hazır bulunacaklardır.

Kalbimin Masalı

Romanımız bugün 10 uncu sayfadadır.

Son Postanın tefrihası: 14

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

İngiliz esirler viski tedarik etmeğe muvaffak olmuşlardı, sarhoş heriflerden üçünü zincire vurunca hepsi yatıştılar

Bu vak'ın üzerinden bir çeyrek saat geçmemiştir ki «Ribera» vapuruna tesadüf ettik. «Ribera»nın süvarisi iyi ve babacan bir adamdı. Kendisi bir İngiliz nakliye kafilesinin peşine düşmüş olan bizim «Königsberg» kruvazörü müzi görmüş. Onun pençesinden yakasını dar kurtarmış ama bu sefer de «Emden» le burun buruna gelmiş.

Aksayışark sularında seyrisefainin son şekli hakkında bu babacan adamla uzun uzadıya lâf attık. Nihayet bana dedi ki:

— Artık bu sulara fazla miktarda vapura tesadüf edeceğinizi ummuyorum. Çünkü «Emden» o kadar çok gemi batırdı ki İngilizler artık hiçbir vapurun limanında «Pegasus» ismindeki İngiliz kruvazörünü batırdıktan sonra o da korsanlık harbi için denize açılmış, da korsanlık bulamamış ve Alman doğu Afrikasında «Rufigi» nehrine girmeğe mecbur kalmış. İngilizler de onu bu nehirde tahrif etmişler.

Tevezudan ayrılmadan iddia edebilirim ki şayet «Königsberg» de de tecrübeli ve emektar bir Çin suları mütehasssı bulunsaydı, hani abdi âciz gibi bir denizci demek istiyorum, muhakak ki o felâket başına gelmezdi. Gelmezdi çünkü her şeyden evvel krova-zör «Rufigi» ye girmezdi. Her ne ise biz kendi işerimize gelelim:

«Ribera» da bir hamule bulunmadığından, mürettebatını «Markomanya» ya gönderdikten sonra vapuru batırdık. «Emden» e dönünce süvarimiz Fon «Müller» esirlerin «Martomanya» dan «Giyfevali» vapuruna nakledilmesini emretti ve beni de «Giyfevali» e süvari tayin etti.

«Markomanya» daki İngiliz esirler viski tedarik etmeğe muvaffak olmuşlardı. Yemek zamanı idi ve hava da pek sıcak olduğundan güvertede bulunuyordum.

Esir mürettebata hizmet eden bir Çinliye bakıyordum. Bu adam rınkına hâs bir çeviklik ve bir maharetle hizmet görüyor, her tarafa yetişmeğe uğraşıyordu. Bir aralık bir İngiliz tayfası Çinlinin omuzuna vurarak çorbayı döktürdü. Çinli de çorba kâsesini yakaladı ve yakalamaz İngilizin kafasına geçirdi ve tabii bir kıyamettir koptu. Şimdi herkes ayağa kalkmış, birbirile dövüşüyordu. Çinliler İngilizlerle dövüşüyorlar, hemen hepsi de sarhoş olan İngilizler ise hem Çinlilerle, hem de aralarında birbirleriyle yumruk teati ediyorlardı.

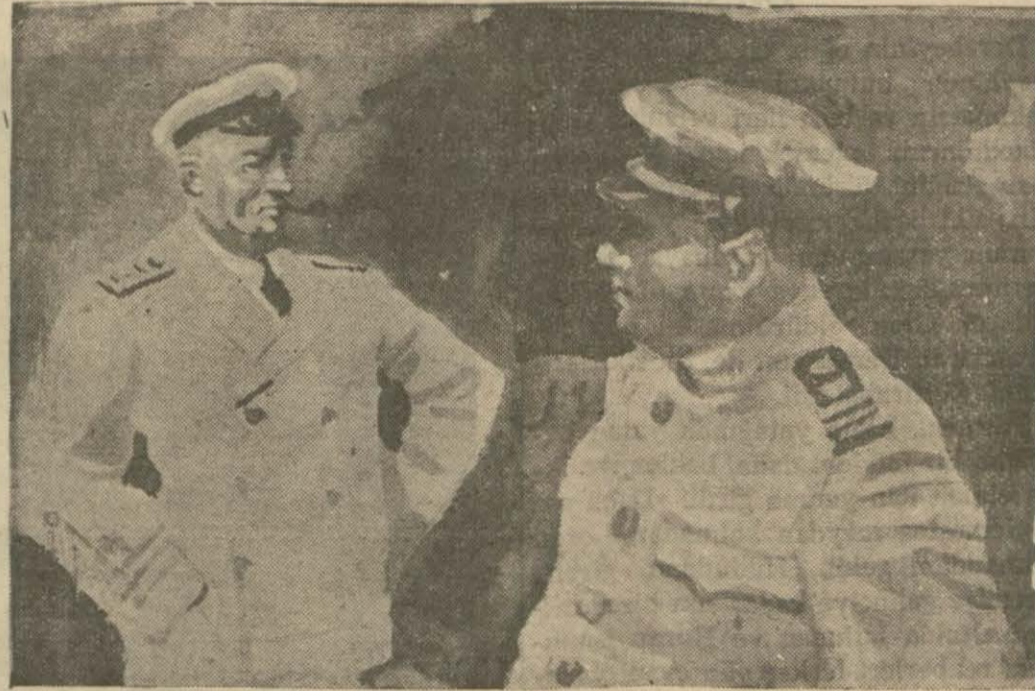
Hülâsa bir yumruk, tokat sille ve tekme yağmurudur gidiyordu. Nihayet bu sarhoş heriflerden üçünü zincire vurmağ suretile bu gürültünün önünü alabildik; kavgaya yatıştı.

Bu müddet zarfında yolumuza başka bir vapur çıktı: «Foyle» şilebi...

Bu da tıpkı diğerleri gibi evvelâ ziyaret, sonra mürettebatın tahliyesi ve nihayet:

— Bumm!... diye denizin dibini boyalamak safhalarını geçirerek bu fani dünyaya veda etti, belki işe yarar bir avu buluruz diyerek (Minikoi) adası sularına gelmişti. Bu ada İngiliz hakimiyeti altındadır ve biliyordum ki bu adanın fener kulesi, Kızıldenizden gelen her gemiye mevkiini tayin ettirir. Onun için bu fener kulesi civarı daimî bir geçiddir.

Nitekim tahminimde de yanılmamışım: Geceleyin birçok posta vapuruna tesadüf ettik. Lâkin süvarimiz Fon «Müller» gemilerde kadın ve çocukların bulunması ve kargaşalık esnasında denize düşüp boğulmaları ihtimalini düşünerek bunlara dokunmak istemedi.

— Kaptan geminizi batırmak mecburiyetindeyim

«Kendisi böyle şeyleri sevmezdi. Biz de o nefis avlara el sürmedik ve geçip gitmelerine göz yumduk.

Bir gece yeniden talihimiz gülümser gibi oldu ve daha ilk seferini yapan (5500) tonluk «Buresk» şilebine tesadüf ettik. Vapurda (5000) ton kömür vardı. Hem de Asya İngiliz filosuna mahsus birinci nevi, halis kardif kömürü...

«Emden» İngiliz kömür vapurunun (50) metre kadar yakınına sokuldu ve kendisine düdükle durmasını emretti. Doğrusu tamam bir ay bizi idare edecek miktarda kömür bulacağımı ümid etmediğimden «Buresk» te bu kadar kömür ele geçirince âdetâ bayram ettim; çocuk gibi sevindim.

Kömür şilebinin tayfası «Gryfevale» vapuruna nakledildi ve bu yüzer (üsera kampı) nun süvariliğine de küfürbaz kaptan tayin olundu. Kendisine vapurunu (Koşin) e muayyen bir rota takib ederek sevk etmesini ve bu rotadan inhiraf edecek olursa vapurunun mutlaka torpitolanacağını da ilâve etti.

İngilizler ne de olsa centilmen denizcilerdir. Bizden ayrılırken «Emden» i selâmladılar ve birkaç gün sonra ken-

dilerinin «Malabar» sahilinde sağ ve salim karaya ayak basmış bulunduklarına dair bir telsiz aldık.

Hepimiz, zabıt ve nefer müthiş surette yorulmuş, istirahat muhtaç bir hale gelmiştik. Gece dememiş, gündüz dememiş çalışmış, didinip durmuştuk.

Vakiâ elde ettiğimiz avlardan yiyecek, içecek gibi şeyler elde ediyor, taze kumanya buluyorduk ama bunları o vapurlardan «Emden» e nakletmek kolay olmuyordu. Hele benim gibi şişko- lar için çok yorucu oluyordu.

Kumandası altında bulunanların da imâ rahat ve konforlarını düşünen Fon «Müller» herkesi biraz dinlendirmek için «Maldives» adalarına yol vermeğe karar verdi. Oraları çok ıssız yerler olduğundan kuş uçmaz, kervan geçmez suları. Bu sulara tenha bir limana sığınacak olursak hem mürettebat biraz dinlenecek, hem de makinelerimizi elden geçirebilecektik.

«Maldives» de küçük bir koyda «Markomanya» da (600) ton kömür aldık. Sonra biraz daha cenuba inerek «Diego Garsia» adasının önünde funda demir ettik.

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü program

20 Ağustos 937 Cuma
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Radyo-fonik komedi: Yorgi Dandini. 20: Fasil saz heyeti. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Rasil saz heyeti, (saat ayarı). 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

YARINKİ PROGRAM

21 Ağustos 937 Cumartesi
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.00: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Konferans: Doktor Salim Ahmet (Hareketlerimizi tanzim eden müessirat). 20: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat ayarı). 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, o- pera ve operet parçaları.

Yeni neşriyat

Talkımla Salkım — Hikâyeci Bekir Sıdki 14 hikâyesini bir araya toplayarak kitab halinde bastırılmıştır. Hikâyeler özlü ve orijinal melekâet hikâyeleridir.

Çığır — 52 nci sayı çıkmıştır.

Çağlayan — Antalyada çıkan bu aylık fikir ve edebiyat mecmuasının 15 inci sayısı intişar etmiştir.

Siyasi İlimler — 76 nci sayısı tanınmış profesör ve yazarların makaleleriyle çıkmıştır.

Diş Tabirleri Mecmuası — 76 nci sayısı intişar etmiştir.

Yarım Ay — 61 inci sayısı zarif, renkli bir kapak içinde çıkmıştır.

**Bir tek tüp sizin bu
neticeyi almanıza
kâfi gelecektir.**

Bugün ilk iş olarak bir
RADYOLİN

almınız ve bitinceye kadar günde üç defa kullanınız. Bu müddetin sonunda dişlerinizin evvelkinden çok daha parlak, çok daha beyaz ve çok daha temiz olduğunu göreceksiniz.

RADYOLİN

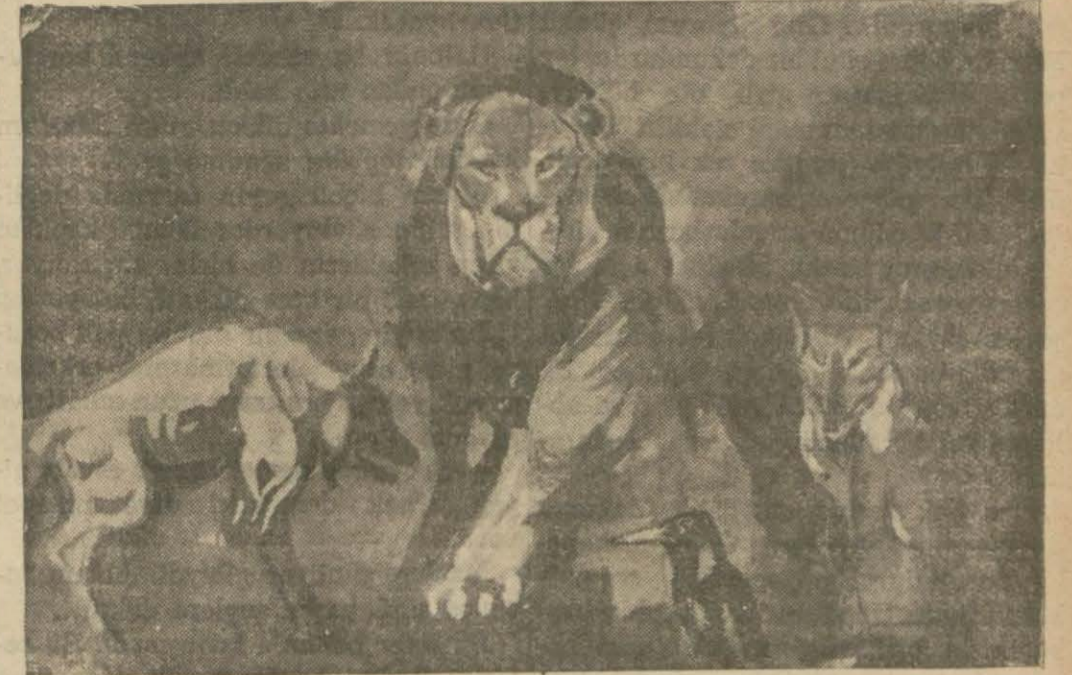
ile muhakkak sabah, akşam ve her yemekten sonra yahut hiç değilse günde üç defa fırçalamak şarttır.

«Son Posta»nın Hikâyeleri

Yüksek kalbli aslanla saf deve ve kurnaz tilki

Bir Hind Efsanesi

Ruşçadan çeviren: H. Alaz

Hindistan ormanlarında yüksek kalbli bir aslan yaşıyordu

Evvel zaman içinde Hindistan ormanlarında yüksek kalpli bir aslan yaşıyordu. Aslanın maiyetinde bir siyah karga ile bir tilki ve bir çakal vardı. Bunlar hem «aslan padişah» a hizmet ediyor, hem de onun artuklarıyla geçiniyorlardı. Günün birinde etrafı keşfe çıkan siyah karga, çok uzaklarda kumildayan bir şey gördü. Hemen gerisin geriye uçarak raporunu ve müşahedesini «aslan padişah» a bildirdi. Az sonra ikinci müşahede raporu çakaldan geldi. Çakal, dört ayaklı otlayan bir hayvanın buralara yaklaşmakta olduğunu söyledi. Son ve en kat'i raporu tilki getirdi: Bu tarafa yaklaşmakta olan dört ayaklı, otlayan hayvan iki hüğüçlü bir deve idi.

Az sonra deveyi «aslan padişah» ın huzuruna getirdiler. Deve, hayvanlar şahının karşısında üç defa secdeye vardı. Bel kırıp, gerdan oynattı. Kervanla giderken yorulduğunu, biraz dinlenmek için gölgelik bir yere uzandığını, sonra da kervanı kaybettiğini anlattı. Hayvanların şahı aslan padişaha sığındığını bildirdi.

«Aslan padişah» kendine has azametile ve büyük kalplilikle deveyi affetti:

— Sen, dedi, benim ülkem içinde serbestçe yaşayabilirsin! Ben sağ kaldığım müddetçe senin kılma kimseler işlemez!

Bu sözlerden çok sevinen deve gene üç defa bel kırdı ve gerdan oynattı.

Bu suretle aradan bir müddet geçti. Bir gün aslan padişah bir fi sürüsile harbe tutuştu. Onlarla kahramanca dövüştü. Hattâ birkaç fili «hakü helâk» e serdi. Fakat kendisi de ağırca yaralandı. Yaralı ve hasta bir halde güçlüğüne inine dönebildi. Bu vaziyet aslandan ziyade onun maiyetindekilerinin canını sıkıttı. Aslanın eli boş dönmesi onları aç bırakmıştı.

Büyük kalpli aslan bu işe pek üzüldü. Maiyetini etrafına toplayarak:

— Hiç canınız sıkılmasın, dedi. Yakınlarda bir av göreceğ olursanız bana haber verin! Ben hasta ve yaralı da olsam gene onu parçalar, sizin hisselerinizi veriririm.

Tilki, çakal ve karga aslanın huzurundan çıktuktan sonra başbaşa verip konuşmağa başladılar. İlk söze başıyan karga oldu:

— Uzağa gitmeğe, yorulmağa ne hacet, dedi. İşte önümüzde mükemmel bir av duruyor. Bu devenin bize ne faydası var? Padişahımız onu parçalasa, hem kendi karnım doyursa, hem artıklarını bize verse daha iyi olmaz mı?

Çakal karganın bu fikrine itiraz etti:

— Hayır, dedi, bunu düşünmek bile boştur. Padişahımız deveyi himayesi altına aldı. Açıktan geberse verdiği sözü geri almaz!

Tilki de, kurnaz kurnaz gülererek, söze karıştı:

— Sizler amma da budalasımsız hal dediniz. Kurnazlık ne güne duruyor? Biz öyle bir şey yapmalıyız ki padişahımız verdiği sözü geri almadan deveyi parçalayabilsin!

Bu üç kapı yoldaşı, başbaşa vererek, aralarında uzun müddet konuşular. Konuşma sonunda, evvelâ aslan padişahın

bu husustaki fikrini öğrenmeğe muvaffak buldular. bu işe kargayı memur ettiler. Karga aslanın huzuruna girdi:

— Padişahım, dedi, biz hepimiz açlıktan bitap düştük. Av aramak için uzaklara gitmeğe ne dizlerimizde, ne de kademlerimizde derman kalmadı. Fakat siz Allahın çok aziz bir kulu olduğunuz için Allah size acıdı avınızı ayağımıza kadar gönderdi...

Aslan, kimi kasdettiğini kargadan sordu.

Karga:

— Ben deve kulunuzu kasdediyordum, dedi. Onun aramızda yaşamasından bilmem ne fayda bekliyorsunuz? O tamamen bize yabancı bir mahlûk.

Aslan padişah karganın bu teklifine fena halde kızdı ve kökred:

— Taş kalpli gaddarlar! Siz yalnız kendinizi düşünen birer «kendini beğenmiş» ten başka bir şey değilsiniz! Sizde yüksek kalpliliğin bir zerresi bile yok. Hayvanlar padişahının verdiği sözü tutmaması görülmüş bir şey midir? Yıkıl karşından!

— Küstahlığımı affet padişahım. Fakat benim çok eskiden bildiğime göre bir cemiyeti kurtarmak mevzuu bahsöldüğü zamanlar ferdler her zaman feda edilebilirmiş!

Aslan, karganın bu son sözlerine cevap bile vermedi. Karga mahcub bir halde hayvanlar padişahının yanından çıktı ve konuşmasının sonunu bildirmek üzere arkadaşlarının yanına geldi. Onlara aslanın cevabını bildirdi.

Tilki bu cevaptan hiç müteessir olmadı:

— Peki, dedi, şu halde başka türlü hareket ederiz. Arkamdan geliniz! Ben bir plân düşündüm.

Hep beraber devenin yanına gittiler. İlk söze başıyan tilki oldu. Gûya kargaya hitab ediyormuş gibi şunları söylemeğe başladı:

— Dostum karga, dedi, sen pekâlâ bilirsin ki biz hepimiz aslan padişahın lûtuft ve inayetlerine sığınarak geçinip gidiyoruz. Fakat bugün efendimiz de muhtaç bir haldedir. Hasta ve yaralı olarak yatıyor. Tabii bu halinden ötürü ava da gidemiyor. Şimdi ona yardım etmek bize düşüyor.

Çakal ile karga âdetâ bir ağızdan cevap verdiler:

— Padişahımızın bu düşkün zamanında ona yardım etmiyen, dünyanın en alçak hayvanıdır, dediler.

Tilki sözüne devam etti:

— Şu halde, dedi, aslanın yanına giderek hepimizin, onun sıhhat ve afiyeti için kendimizi fedaya hazır olduğumuzu söylemeliyiz! O içimizden kimi beğenirse seçsin ve açlığını gidersin!

Tilki o kadar müessir sözler söyledi ki zavallı misafir devenin gözleri yaşardı. Kalbine en ufak bir şüphe getirmeksizin tilkinin sözlerini tasdik etti.

Dördü beraber aslanın yanına gittiler. Hep birlikte üçer defa yere kapandılar. İlk söze başıyan karga oldu:

— Padişahım, dedi, biz büraya nankör olmadığımızı isbata geldik. Senin bu kara günlerinde sana yardım etmek istiyorum. (Devamı 11 inci sayfada)

"Son Posta"nın edebî tefrikanı : 7

Kalbimin Masalı

Yazan: SELÂMÎ İZZET

İçimdeki sevinç azalmıyor, artıyor. Beğendiğim, hoşlandığım bir dekor içindeyim, yanımda Mazlûm var.. daha ne isterim?

Elimde hâlâ Mazlûmun elini duyar gibi oluyorum... Gibi diyorum, çünkü Mazlûm elime elini bir dokundurdu, bir çekti. Ama insanın gizli bir hülyayı sürdürmesine kim mâni olabilir! Velevki bu hülyayı yaratan tek kişi değil, iki kişinin müşterek hareketleri olsun...

Gönül Mazlûma arkadaşlarının kimler olduğunu sordu. Mazlûm açık bir cevap veremedi, vermedi, müphem bir şeyler söyledi. Ahbap davet edeceğini söylediğine sanki pişman olmuştu. İlk andaki coşkunlukta söylediği söze ablamın fazla ilgilendiğini görünce duruladı...

Ona hak veriyorum, daha doğrusu duygusunu anlıyorum. Onun kıskançlığı durup dururken, sebatsız yere patlak veriyor; Gönülün kendisinden başka birle, birilerle meşgul olması canını sıkıyor; bu ihtimal onu kıskandırıyor.

İhtimal kıskananlar çok seven erkeklerdir.

Otelden geç vakit çıktık, Yenimahalle'ye doğru yürüdük. Mazlûm sekiz on adımda bir bir arkadaşına selâm veriyor. Her selâm verdiği zabıt te alıcı gözüle bir kere Gönüle bakıyor.

Ben, her zaman ve her yerde olduğum gibiyim: Ablamın yanında silik bir gölge...

Birdenbire önümüzde genç bir as-teğmen durdu:

— Mazlûm dedi, iki saattenberi seni arıyorum.

Mazlûm bize tanıtmak mecburiyetinde kaldı:

— Arkadaşım Veysi...

Ben, on iki yaşında bir kız çocuk tavrı ile genemi göksüme yaslayıp boynumu büktüm. Gönül otuz beşlik şuh bir kadın durumu ile elini uzattı; Veysi şakırtılı bir reveransla - mahmuzları şakırdadı, çizmeleri şakırdadı, kalbi, gönlü, gözleri şakırdadı - ablamın elini kapıp sıktı. Üç dakika ya konuşmalar ya konuşmadılar, Gönül astegmeni davet etti:

— Her gün bizi gelip bulabilirsiniz, beraber gezeriz.

Mazlûm dudaklarını ısırdı.

Ben herhalde bu asrın kızı değilim, öldürdüm de, yeni tanıdığım bir erkeği ablam gibi davet edemedim. Abiam olgun bir genç kız... Onun benden daha tutumlu olması lâzım, o ise çok cümert davranıyor. Bence doğru değil. Mazlûmun da benim fikrimde olduğunu halinden anlıyorum...

Olan oldu, tamir edilmez artık; bu elbise potu değil ki...

Dönüşte Gönül:

— Bay Veysi çok sevimli, dedi.

Mazlûm gayri ihtiyari bana sokuldu:

— Sevimlidir, diye cevap verdi...

Sonra koluma girdi ve benimle konuşmağa başladı:

— Ankarayı beğendin mi Sevim?

— Çok beğendim Mazlûm; Ankara bana imtad telkin ediyor, beni samimi bir dost, büyük bir kardeş, anam babbam gibi kendine çekiyor, bağrına bastırıyor... Ankaraya ayak bastım basalı maneviyatımda büyük bir kuvvet duyuyorum...

— Coşkunluk!

— Ben manen coşmaz mıyım sanıyordun?

— Herhalde Ankaranın maneviyatına bu derece iyi bir tesir yapacağını ummuyordum.

— Hissiz, duygusuz muyum ben?

— Bilâkis, zeki ve anlayışlısın... Hem Ankarada maddî hazdan fazla manevî zevk duymak için senin kadar zeki ve anlayışlı olmağa da lüzum yoktur, ben de senin kadar coştum...

— Hem tevazu gösteriyor, hem iltifat ediyorsun.

— Duygunun benim duygum olduğunu anlamak, yeryüzünün bu en güzel şehri benim kadar beğenmiş olduğunu duymak beni mes'ut etti...

Zarif ve nazik bir kızsın Sevim.

Otelimize geldik. Kulaklarım Mazlûmun söyledikleriyle çınlıyor. Bu zamana kadar benimle bu kadar candan, bu kadar güzel konuşmamıştım. Ya-

tağım yattım ve o sözleri için için tekrarlıyorum yudum yudum yeniden içime sindirdim...

Bugünün hatırasını gönlüme sindirdim, bu hatıralar benimle beraber ihtiyarlıyacak...

Halbuki bu saadeti ablama borçluyum; ondan arta kaldı.

Gece yemekte dikkat ettim, Mazlûm kendini topladı; kendine geldi.

Ablam hiçbir şeyin farkında değildi, gülüp söylüyordu; fakat kapıdan giren erkeklerin de birini kaçırıyor, her girene bir kere dikkatli bakıyordu. Uzun boylu genç bir binbaşı pek hoşuna gitti, asker üniformasının erkeklerle çok yakıştığını uzun uzun anlattı ve sözüne:

— Şık erkek demek, asker esvabı giyen erkek demektir! diye nihayet verdi.

Mazlûm dinliyor gibiydi. Ablam sunca sözü başka şeylere döktü...

Bu sefer benimle konuşmadı. Bu seferki derdini benim teselli edeceğime pek aklı yatmadı galiba, bunun için beni çocuk buluyor...

★

Odamda güzel bir gece geçirdim. Sabahleyin nâl sesleriyle uyandım. Toprakta demir sesi duymak hoşuma gider...

Ankaranın havasında Türk zaferinin destanları esiyor.

★

Sabahleyin teyzemle beraber sokağa çıktık. Cumhuriyet Halk Partisinin önünden geçerken birdenbire gözlerim yaşardı. Kapının önünde başında kalpağı ile Mustafa Kemal'i gördüm. İlk Millet Meclisinin vatani kırtaran topluluğu gözlerimin önünde canlandı. Kaldırma diz çöktüm...

— Ne oluyorsun Sevim?..

— Birak teyze... Mazlûm da benim duyduklarımı duymuş...

Mademki ben de oğlunun duyduklarını duyuyorum, bir şey söylemiyor ve dinliyor. Ankarayı hayli doluştuk. Ben coşup eğlendim, o sanki oğlunun söylediklerini tekrar ediyormuşum gibi susup dinledi.

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

★

Öğle yemeğinde ben gene anlatmak, Ankara intibalarını uzun uzun söylemek istedim, fakat baktım ki, pek dinlemiyorlar; sevincimin kanadları zedeledi.

(Arkası var)

SON POSTA
nin
TARİHİ
TEFRİKASI
— 77 —
Yazan:
M. Rasim Özgen

Zâloğlu Rüstem

BÜYÜK TARİHİ ROMAN

Giv yüzünü elleri içine aldı, sessiz, sessiz ağlamaya başladı, dayısı Rüstem onu teselli etti

Derebeyinin oğlu, en ziyade, Givin aleyhinde bulunanların.. kâhinlerin, hekimlerin ve bazı ileri gelenlerin dedikodularını önlemek için ne yapmak icab ettiğini düşündü. Bu adamlar, Givin, sihirbazlık kuvvetile yaşadığını.. bunun yaşamasının kasabaya felâket getireceğini.. kuyuya yanmış kireç dökülerek Givin öldürülmesini öne sürüyorlardı. Derebeyini de, bu fikirlerine meylettirmişlerdi.

Termek.. hasta yatağında yatan babasını, bir müddet daha, beklemeye ikna etmek için yanına girdi. Daha söz söylemesine meydan kalmadan, ordu kumandanı geldi. Hududdan giren.. Çermişe gelinceye kadar sıkı bir tarasud altında bulunan ve Hurap ismindeki rehberleri birkaç gün evvel yakalanıp getirilen şüpheli İranlıların kasabaya geldiklerini.. sıztısızca yakalamaları için tertibat alındığını ve tuzağa düşürülmek üzere bulduklarını haber verdi.

Derebeyi.. bu haber önünde, yabancı İranlılara karşı köpürdü. Bu vesile ile de, işkence kuyusundaki Givi hatırladı. Bir türlü ölmeyen bu delikanlının kuyudan çıkarılarak yaşamasının sırrını anlamasını.. sonra, halkın zihnindeki onun sihirbazlık kuvvetile yaşadığı kanaatını silmek için, onu, herkesin önünde, işkence direğinde idam ettirmesini.. kasabaya gelen İranlıların tevkiifinden sonra yaptıracağı tahkikatın neticesini bildirmesini de ordu kumandanına emretti.

Termek.. birbirini takib eden hâdiseler arasında, böyle yeni bir vaziyetle karşılaşınca ağzını açıp bir söz söylemeye imkân bulamadı. Öyle ya.. kâhinler, bugün, derebeyinin hastalığını meydana çıkarmak için, büyük nabed'in önündeki meydanlıkta kehanet gösteriyorlardı. Kasabaya, şüpheli İranlılar gelmiş.. yakalamak üzere buluyorlardı. Ortada Givin aleyhinde bir sürü dedikodular dönüyordu. Bu şerait dahilinde kız kardeşini memnun etmek.. Give yaşama çaresini temin etmek imkânsız bir şeydi.

★

Giv.. Tomrisin, birkaç gündenberi, verdiği fena haberleri düşünmiye dalmıştı. Birdenbire, kuyunun yukarısında sesler duydu. Kuyunun ağzındaki faaliyete hayret etti. Biraz sonra, kuyunun ağzındaki taşın kaldırıldığını görünce hayreti daha ziyade arttı. İlk hareketi, gözlerini yukarıya kaldırmak.. görünen sema parçasına bakmak oldu. Karanlığa alışmış olan gözleri, bu kadar az bir aydınlıktan bile kamaştı.

Biraz sonra, iplere bağlı olan kayış kemerin kendisine doğru indiğini gördü. Kalın bir ses te:

— Delikanlı! Kemerini sarkıttık. Haydi.. Onu koltuklarının altına geçir! Seni kuyudan çıkaracağız.

Dedi.

Giv.. ne için çıkarıldığını düşünmeye lüzum görmedi. Ziyaya, temiz havaya çok muhtaçtı. Çürümüş.. lime lime olmuş kaftanını.. çizmelerini giydi. Kayışı, derhal koltuklarının altına geçirdi. Bir an evvel kuyudan çıkmak için, onların çekmelerini beklemeden «Haydi.. Çekin!» diye bağırdı. Biraz sonra da kendisini yukarıda, muhafızların arasında bulunca, kamaşan gözlerinde sevinç lem'aları parladı. Eleri arkasına bağlanırken, buna, dikkat bile etmiyordu. Derin ve uzun nefeslerle temiz, tatlı havayı tenefüs ediyordu.

Giv.. karmakarışık saç, sakal ve bıyıklarile.. Perişan, berbat kıyafetile.. şaşkın yürüyüşü ile serseri bir sarhoşa benziyordu. Muhafızlar, onu götürürken, eski halini hatırlıyorlar.. iki aylık bir kuyuya yaşayışından sonra ne berbat bir şekle girdiğine hayret ediyorlardı.

Givi.. ilk evvel isticvap ettiler. Casusluk meselesini bir daha kurcaladılar. Kuyuda, uzun zaman ne suretle

Dayısının dizine yatarak bir saat hülyaya daldı

yaşayabildiğini sordular. Delikanlı, casusluk isnadını bir daha reddetti. Kuyuda, kemik kemirerek karınını doyurduğunu.. toprak emerek susuzluğunu giderdiğini iddia etti.. bu cevaplar, tahkikata memur olanları memnun etmedi. İşkencelerle tehdit edildi. O, söylediği şeyleri tekrar etmekte bir mâna bulamadığı için cevap vermemekte ısrar etti. Nihayet, idam cezasının tatbikini beklemek üzere kale kumandanına teslim olundu.

★

Giv.. kale bodrumundaki hücreesinde son günlerini nasıl ıztırapla, ümitsizlikle geçirdiğini.. sonra idam meydanına nasıl götürüldüğünü.. işkence direğine ne suretle bağlandığını.. ölümlerine karşı karşıya geldiği anda cellâdın vurulması, halkın kaçışması karşısında gözlerinin nasıl hayretle açıldığını.. hele kendisinin sesini işidince ne kadar sevindiğini anlattıktan sonra sustu. Bir müddet daldı; kaldı.

Rüstem.. yegeninin ne düşündüğünü.. ne kadar acı bir hatıranın arkasından sürüklendiğini anlıyarak:

— Giv! Tomrisi mi düşünüyorsun? Merak etme! Yermize gidelim de, o ciheti de düşünürüz. dedi. Giv.. yüzünü elleri içine aldı. Sessiz sessiz ağlamaya başladı.

Rüstem.. yegeninin tasvir ettiği dilber, vefakâr bir kıızı çok takdir ettiği için Givin hicran ve ıztırabını haklı buldu. Onu, uzun tesellilerle teskin etmeye çalıştı.

TOMRİS.. ZAVALLI TOMRİS!
Rüstem.. bir müddet dinlendikten..

Emlâk ve Eytam Bankası İlanları

Esas No.	Yeri	No. su	Nev'i	Depozitosu T. L.
664	Büyükdere, Büyükdere caddesinde	Eski 294	Arsa 176 M2	36
		Yeni 281		

Adresi yukarıda yazılı arsa peşin para ile ve açık arttırma usulile satılacaktır. İhale 30/8/1937 pazarvesi günü saat ondadır. İsteklilerin depozito akçesile şubemize gelmeleri. (707)

Esas No.	Yeri	No. su	Nev'i	Depozitosu T. L.
663	Bakırköy, Kartaltepe mahal -	5	Ev	300,—
	lesi Avniye sokağı.			

Yukarıda adresi yazılı ev peşin para ile ve açık arttırma suretile satılacaktır. İhale 27/8/1937 Cuma günü saat ondadır. İsteklilerin bildiri'en gün ve saatte depozito parasile birlikte şubemize gelmeleri. (706)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilanları

Muhammen bedeli 46400 lira olan 800 ton katran yağı 1/10/1937 Cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada Nafia Vekâleti binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (3480) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafia müteahhitlik vesikasını ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Devlet Demiryolları Malzeme dairesindeki merkez komisyonu reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (232) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (525 7)

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Kültür Parkta kısa bir gezinti

(Başararı 5 inci sayfada)

İktisat Vekâleti bu sene 50 ticaret odasının ayırdığı tahsisatlarla mükemmel bir Ticaret Odaları Sarayı meydana getirmiştir. Ticaret Odaları Sarayı, Paris sergisindeki Belçika hükümeti pavyonuna benzemektedir. Yan bölmeler duvar yerine kalır camlarla çevrilmiştir. Bu suretle ziyaretçilerin izdihamına mani olunacağı düşünülmüştür. Bu pavyonun meydana getirilmesi Türk mühendisleri için âdetâ bir rekordur. Betondan yapılmış muazzam bir bina, vaktin darlığı içinde fazla işçi kullanılarak tamam on beş günde kusursuz şekilde meydana getirmiştir.

Bu pavyonda yeni Türkiye'nin iktisadi çehresinin en geniş anlamıyla görülebilecektir. Türkiye'de yetişen bütün maddelerin toplu olarak ve ayrı ayrı hususiyetlerini, 923 senesinden itibaren rekolte ve istihsal bakımlarından karşılaştıkları vaziyetleri burada görebilirsiniz. İpek maddesini ele alabiliriz. Bursa ipek memleketidir. İpeklerin koddan itibaren hazırlanması, yetişmesi, yıkanması, ayrılması, iplik haline gelmesi, nihayet kumaş haline gelinceye kadar karşılaştığı tebeddül, ipeklerin satışa çıkıncıya kadar büründükleri hususiyetler hep burada kolayca meydana çıkarılır.

Bu pavyonun yakınında ve karşısında İzmir vilâyetinin ayrı olarak meydana getirdiği pavyon vardır. İzmir, Ege mintakası iktisadi hareketlerinin toplu olarak malûmatıdır.

İzmir pavyonunda zeytincilik köşesi: Mücessem bir grafik, bir köylü kadının elinde taşıdığı arkayık bir desti, beş yıllık zeytin ve zeytinyağı istihsalâtının geçirdiği tahavvüller, kırka yakın zeytin ve zeytinyağı nünuneleri.

Belli başlı on iki mahsulün grafikleri ve nünuneleri, bu pavyonu ziyaret edecek olanlar, Ege'nin kültür sahasındaki başarılarını, turistlerin alâkasını celbedecek harabelerini çok canlı olarak göreceklerdir.

Fuarın hususiyetlerinden biri de elektrik ışıklarının görünmemesidir. Elektrik şemsiyelerle ve indirekt ışıklarla aydınlanan fuar sahasında elektrik enerjisi bu yıl çok fazladır.

Şüphe edilemez ki bu anlatış çok zayıftır. Fuarın bu yıl aldığı modern şekli anlamak için gezmek ve her eserin önünde bir müddet kalmak lâzımdır.

Açılış töreninin programı

(Başararı 5 inci sayfada)

Bayramı da aynı sevinç heyecanı içinde kutulanacak, genç Türk sanayiinin başarıları herkesin gözleri önüne serilecektir.

Yedinci İzmir enternasyonal fuarının açılış töreninde bulunacak zevata gönderilen davetiye sayısı 2500 dür. Lozan meydanında yapılacak açım törenine davetli bulunanlar, hazırlanan krokiye göre ayrılan yerlerde mevki alacaklardır. Gazeteciler için ayrılan yer, Lozan kapısının sağında geniş bir sahayı kaplamaktadır. Lozan kapısının, yani Kültür parkın önüne, büyük bir kürsü konulmuştur. İktisat Vekili Bay Celâl Bayar saat tam on sekizde İzmir Palâstan otomobile Kültür parka gelecek ve açım törenini yapacaktır.

Fuara davetli bulunan ecnebi devletler konsolosları, Büyük Millet Meclisi âzaları ve İktisat Vekâleti erkânı Lozan kapısının sol tarafında kendilerine ayrılan yerde mevki alacaklardır. Askeri erkân da aynı yerde bulunacaktır.

Açım törenine İzmir belediye ve Fu-

ar komitesi reisi Dr. Behçet Uz'un bir açılış söyleviyle başlanacaktır. Reis nutkunda İzmir fuarının şimdiye kadar geçirdiği safhaları, 937 fuarının hazırlanmasında verilen direktiflerin nasıl tatbik edildiğini, fuara iştirak eden firmaların ehemmiyetini belirten bir istatistiği bildirecek ve İzmir fuarına iştirak eden ecnebi devletlere teşekkür edecektir.

Bunu İktisat Vekilimizin beklenen, iktisadi ehemmiyeti haiz nutku takip edecektir. Vekilin bu nutkunda ikinci 5 senelik sanayi programımız hakkında bazı müjdeler vermesi de muhtemeldir.

Fuar saat 19 da İktisat Vekili tarafından kordelâsı kesilmek suretiyle açılacak ve yalnız davetliler saat yirmiye kadar gezeceklerdir. Saat 21 de fuar gazinosunda davetlilere komite tarafından bir ziyafet verilecektir. Fuar geceleri saat ikiye kadar açık bulundurulacaktır. Fuar ziyaretçilerini taşımak üzere altmış otobüs muntazam surette Kültür Park önünde sefer yapacaktır.

İlk paraşüt kulesi de bugün açılıyor

İzmir, 19 (Telefonla) — Türk Hava Kurumunun inşa ettirdiği büyük paraşüt kulesi inşaatı tamamlanmıştır. Paraşüt kulesinin açılış töreni de İktisat Vekilimiz tarafından, fuar açılıştan bir saat sonra yapılacaktır.

Paraşüt kulesi, fuar sahasındaki sıhhat müzesinin pek yakınındadır. Etrafı parmaklıkla çevrilmiştir.

Moskovadaki Kültür parkta meydana getirilen paraşüt kulesi ahşaptır. Sovyetler paraşüt kulelerinin Türkiye'de de seyir olarak yapılması fikrini ileri sürdükleri halde Türk Hava Kurumu, İzmir halkının havacılığa gösterdiği ehemmiyeti nazarı itibara alarak Türkiye'nin ilk paraşüt kulesini İzmirde meydana getirmiştir. Dünyada mevcut paraşüt kuleleri içinde ilk beton kule İzmirde yapılmıştır. İkincisi ve üçüncüsü Ankarada ve İstanbulda yapılacaktır.

Yarın açılış töreni yapılacak olan paraşüt kulesinin yüksekliği 48,5 met-

redir. Atlayış taraçası 40 metrededir. 245 basamağı, bir asansörü, üç balkon vardır. Mevcud iki konsolundan iki kişi aynı anda atılabilecektir. Atlıyacak olan heveskârlar son taraçaya asansörle çıkacaklardır. Burada kendilerine verilecek havacılık elbiselerini giyecekler ve paraşüt elbiselerine paraşütlerini ilâve edeceklerdir.

Tayyare taklidi kabinlerin içine yerleşen paraşütçüler atıyacaklar ve derhal paraşütlerini açacaklardır. Paraşütler, hakiki paraşütlerdir. Türk kuşu âzaları burada paraşüt açmağı talim edeceklerdir. Paraşüt kulesinde muvafakiyet gösterenler, Türk kuşu kadrosuna kabul edileceklerdir.

Paraşüt kulesinin küşat merasimi günü atlamak isteyen namzetler Hava Kurumuna namzed olarak adlarını kaydetmişlerdir. Kaza tehlikesi hemen yok gibidir. İlk tecrübeleri, Ankaradan gelen Türk kuşu paraşütçüleri yapacaklardır.

Yüksek kalbli aslanla saf deve ve kurnaz tilki

(Baş tarafta 9 uncu sahifede)

ruz. İcimizden hangimizi beğenirsen onu parçala! İşte ben evvelâ kendimi teklif ediyorum.

Diğerleri hep bir ağızdan itiraz ettiler: — Yahu, dediler, senin ne canın var ki efendimizi doyurabilesin!

Karga gözlerini yere indirdi ve bir kenara çekildi.

Kargadan sonra çakal söze başladı: — Padişahım, dedi, beni kendinize gıda yapmak lütfunu belki benden esirgemezsiniz!

Çakalın teklifine tilki itiraz etti: — Çakal kardeş, dedi, teklifin çok âlicenab. Fakat senin etin yenmez ki... Allah göstermesin, belki, efendimizin sıhhati daha fazla bozulur!

Bu makul itiraz karşısında çakal da sesini kesti. Bu defa tilki söze başladı: — Ey padişahlar padişahı büyük efendimiz, dedi, beni, kendinize kurban etmek şerefinden mahrum etmeyeceğinizi umarım..

Çakal bu teklife âdetâ içerledi: — Senin etin zehirli, dedi. Padişah sofrasına onu koyamayız!

Garga da bu fikre iştirak ettiğini söyledi..

Sıra deveye gelmişti. Zavallı deve, uzunu boynunu biraz daha uzatarak söze başladı: — Ey hayvanlar şahı, dedi, ben sizin himayen altında çok yaşadım.. Senden büyük iyilikler gördüm. Şayet beni kendinize lâyk..

Deve sözlerini bitirmeğe vakit bulamadı.. Karga, çakal, tilki hep bir ağızdan haykırdılar: — Mükemmel, mükemmel deve dostumuz, dediler.. Sen bu hareketinle ismini ebedileştirdin! Senin etin hem lezzetli hem şifalıdır. Tam efendimizin sofrasına lâyık.

Aslan padişah, kendisine gösterilen bu fedakârlıktan pek mütehasşis oldu. Acı acı yaşlar dökerek deveyi parçaladı..

Yarınki nushamızda: Doktorun intikamı

Yazan: Gaston Derys Çeviren: Nurullah Ataç

ÇİLLER ve LEKELER Balsamin Eksiri ile tamamen zail olur.

BALSAMIN LİKİT

Yüzdeki çil ve lekeleri izale ederek cilde mat ve cazip bir ten temin eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU — İSTANBUL

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Nemlizada Şirketi ile şahıslarına aid konkurdatonun reddine dair olan dosyadan zabıt defteri mahkemenin iade edilmiştir. Masa memurunun işi takip ve tasfiyeye devamı için tebligat yapıldığı halde tasfiyeye devam etmemiş olduğundan İcra ve İflâs Kanununun sureti tatbiki hakkındaki nizamnamenin 56 ncı maddesi mucibince alacaklıların toplanmaya davetine mecburiyet hâsıl olmuştur.

Alacaklıların 26/8/937 Perşembe günü saat 11 de dairede hazır bulunmaları ilân olunur. (34507)

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 44296 lira 24 kuruş olan Maltepe - Kartal yolunun soğuk asfalt kaplama inşası kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 23/8/937 Pazartesi günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Keşif evrakı ve buna müteferri evrak 222 kuruş mukabilinde Nafia Müdürlüğünden alabilirler. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikadan başka buna benzer iş yaptığına dair Nafia Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 3322 lira 22 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de kadar Daimi Encümene vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (İ.) (5013)

Keşif bedeli 1446 lira 50 kuruş olan Kadıköy 10 uncu mektebin tamiri açık eksiltmeye onulmuş ise de bell. ihale gününde istekli bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesikadan başka Nafia Müdürlüğünden bu iş için alacakları fen ehliyet vesikasile 108 lira 49 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 27/8/937 Cuma günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (İ.) 5315.

Karaağaç müessesatı için lüzumu olan 22 kalem boya levazımı açık eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 1714 lira bedel tahmin edilmiştir. Listesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 128 lira 55 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 27/8/937 Cuma günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (5201)

Cinsi	No.	Beherinin muhammen bedeli Lira K.
Zonguldak	2	22 50
"	3	25
Kuleli	233	13 50
"	235	16

İlk okullara lüzumu olan yukarıda markalarile tip numaraları ve beherinin muhammen bedelleri yazılı 100 tane soba açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 173 lira 43 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 26/8/937 perşembe günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (5133)

Kilo	Cinsi	Bir kilosunun muhammen bedeli
2700	Buğday	5 kuruş
4000	Arpa	4 "
5000	Mısır	5,50 kuruş
3000	Pirinç kırması	3,00 "

Vilâyet tavukçuluk müessesesinin lüzumu olan ve yukarıda miktarile cinsleri yazılı bulunan tavuk yemi açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 49 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 26/8/937 perşembe günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (5132)

Bingöl Nafia Müdürlüğünden: Kapalı zarf usulile eksiltme ilanı.

1. — Eksiltmeye konulan iş. Kığı kazasında yapılacak hükümet konağı inşaatı olup keşif bedeli (39188) lira (24) kuruştur. Bunun (15000) liralık kısmı (937) senesinde yaptırılacaktır.

2. — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır. A. — Eksiltme şartnamesi.

B. — Mukavele projesi.

C. — Bayındırlık genel şartnamesi.

D. — Fenni ve hususi şartname.

E. — Silsileli fiat cetveli, metraj ve proje.

İstekliler bu evrakı Nafia Vekâleti yapı işleri umum müdürlüğü ve Bingöl Nafia Müdürlüğünde görebilirler.

3. — Eksiltme 27/8/1937 cuma günü saat (16) da Çapakçurda Bingöl Nafia Müdürlüğü odasında yapılacaktır.

4. — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (1125) lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz bulunması lâzımdır.

A. — Ehliyeti fenniye vesikası ve müteahhitlik vesikası.

6. — Teklif mektupları yukarıda (3) üncü maddede yazılı saatten bir saat önceye kadar Çapakçurda Nafia dairesine getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saata kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikme kabul edilmez. (5159)

İstanbul Defterdarlığından :

Küçükpazarda Sarıdemir mahallesinin Alipaşa derununda kâin yeni 36 sayılı dükkânın tamamı. 180

Aksarayda Baklalı Kemalettin mahallesinin Küçük Lânga sokağında kâin eski 19/19 sayılı ve 40 metre 90 santimetre murabba arsanın tamamı. 245 40

Şehreminde Fatma Sultan mahallesinin Ethem efendi sokağında kâin eski ve yeni 17 sayılı evin tamamı. 90

Büyük çarşıda Çuhacı han ikinci katta 32 sayılı odanın tamamı. 250

Beşiktaşta Sinanpaşa mahallesinde Beşiktaş caddesinde kâin eski 73 yeni 52 sayılı üstünde odaları bulunan dükkânın 1440 hissede 945 hissesi. 530

Yukarıda yazılı mallar 31/8/937 salı günü saat 14 de satılacaktır. Satış bedeline istikrazı dahil ve yüzde beş faizli hazine tahvilleri kabul olunur. Taliplerin yüzde yedi buçuk pey akçelerini muayyen vakitten evvel yatırarak yevmi mezkûrda Defterdarlık Millî Emlâk Müdüriyetinde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (F.) (5347)

Nafia Vekâletinden :

1 Birinciteşrin 937 Cuma günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti Malzeme eksiltme komisyonunda 232 000 lira muhammen bedelli 4000 ton kreozotun kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferriatı 1160 kuruş mukabilinde vekâlet malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 12850 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını talimatnamesine göre vekâletten alınmış malzeme müteahhitliği vesikası ile birlikte 1. Birinciteşrin 937 Cuma günü saat 14 de kadar vekâlet malzeme müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (2724) (5197)

Bina işleri ilanı.

Nafia Vekâletinden:

1. — Eksiltmeye konulan iş: Ankarâ Gazi Terbiye Enstitüsü yanında yapılacak Müzik Öğretmen okulu pavyon inşaatıdır.

Keşif bedeli: 31600 lira 35 kuruştur.

2. — Eksiltme 24/8/1937 salı günü saat 15 de Nafia Vekâleti Yapı İşleri Umum Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3. — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 158 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.

4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2370 lira 3 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

5. — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktedirdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez

2586 4994

LİMON ÇİÇEKLERİ

Hasan ve Nesrin Kolonyaları

Türkiyede en çok satılan ve Avrupa ve cihan tarihinde misli ve menendi olmıyan kolonyadır. Bir damlası limon bahçesidir. 90 derecedir.

Nesrin ve Hasan Losyon ve Lavantaları

Yasemin, leylâk, divinya, revdor, şipr, fuje, ful, menekşe, suar de Paris, Origan, Krep döşin, dağ çiçeği, zambak, sümbül, lüle, milflör, nergis, güller, amber, fulyalar, senk flör, çiçek demeti, nadya, neroli, Şanel, amorita, kadın eli, flör damur, skandal, florami, müge, losyon ve lavantaları bir nadireci san'attir.

Hasan deposu: İstanbul, Beyoğlu, Karaköy, Beşiktaş, Divanyolu, Ankara, Eskişehir, Malatya, Kayseri şubeleri ve satış yerleriyle bilcümle tuhafiyeye, bakkaliye ve eczanelerde bulunur. Mutlaka Hasan ismine ve markasına dikkat.

DAİMON Fenerleri

Meraklılarına Müjde:

200 ilâ 600 metre ışık veren

DAİMON

Fenerleri gelmiştir.

İyi ışık almak için yalnız

DAİMON Pilleri

ile

DAİMON Ampullarını

kullanınız, ve her yerde DAİMON markasına dikkat ediniz.

Devlet Demiryolları ve Limanları 9. İşletme Müdürlüğünden :

22 Ağustos 1937 tarih pazar günü, Çerkesköy civarında yapılacak geçit resmi ni görmek isteyen sayın halka bir kolaylık olmak üzere Sirkeci'den % 80 tenzilli ücretle hususî bir tenezzüh katırı tahrik olunacaktır.

Hususî tenezzüh katırı Sirkeci'den 8 de hareketle saat 11,56 da Çerkesköy'e ve saat 17,45 de Çerkesköy'den hareketle saat 21,32 de İstanbul'a muvasalat edecektir.

Sirkeci - Çerkesköy gidış-geliş bilet ücreti bütün resimler dahil I. sınıf 235, II. sınıf 171, III. sınıf 110 kuruştur.

5 yaşına kadar ebeveynleri beraberinde gidecek çocuklar meccanen taşınır. 5 yaşından yukarı olanlar tam ücrete tâbidir.

Fazla malûmat için Sirkeci garide banliyö istasyonlarına müracaat edilmelidir. (5389)

ANKARADA

Türk Maarif Cemiyeti Lisesi.

1937-38 ders yılı tedrisata yeni yapıtılan Kolej binasında başlanacaktır. İlk, Orta ve Lise kısımları vardır. Yıllık ücret İlk 60, Orta 80, Lise 100 liralıdır. Kayıt ve fazla tafsilât için «Ankarada Türk Maarif Cemiyeti Lisesi» Müdürlüğüne müracaat edilmesidir. «4996»

ŞİRKETİ HAYRİYENİN

Yarınki orkestralı ve cazlı gezinti seferi mehtaba rastlıyor.

71 No. lu vapur mutad gezinti seferini yapmak üzere 14,15 de Köprüden kalkacaktır.

Vapurda, Sarıyer'e kadar memleketimize yeni gelen 8 artistten mürekkep

LİLLY SZKELY idaresinde "POGANY,"

Macar orkestra takımı en lâtif ve klâsik parçaları çalacak ve Sarıyerden itibaren mükemmel bir caz takımı Köprüye avdet edinceye kadar dans havalarını çalacaktır.

Mehtabın en canlı ve parlak sefasından istifade edilebilmesi için vapur 22,15 de Köprüye avdet edecektir.

Büfe, Lokantacı meşhur Pandeli tarafından deruhte edilmiştir.

Her sabah daha genç!

Yeni bir reçete,
Uyurken, size

Gençlik ve güzellik getirir.

Daha taze, daha açık, daha genç ve buruşuklukları kaybolmuş bir cild görümler âdeta bir mucizedir diyecekler. Filhakika asri fennin yeni bir zaferidir. Viyanadan bildirilen bu şayanı hayret keşif, «Biocel» tabir edilen ve cildi ihya eden bir unsurdur. Bunu Viyana üniversitesi Profesörü Doktor Stejskal, kemall itina ile seçmiş genç hayvanlarda gizlenmiş cild hüceyrelere istihale muvaffak olmuştur. Bundan sonra cildinizi Biocel ile besleyebilirsiniz. Bu Biocel cevheri yalnız (Penbe rengindeki) Tokalon kreminde mevcut olduğundan her akşam yatmadan evvel kullandığınızda siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Her kullanan kadına on yaş daha genç görünmesini temin eder. Gündüz için beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah noktaları eritir. Açık mesameleri kapatır ve cildi beyazlatıp yumuşatır.

Dr. İHSAN SAMİ BAKTERİYOLOJİ LABORATUARI

Umumi kan tahlilâtı, frengi nokta nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, ultra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı. Kanda üre, şeker, Klorür, Kolesterol miktarlarının tayini.

Divanyolu: No. 311 Tel: 20981

NEDEN?

Uykusuzluğa, asabî çarpıntılara, baş dönmelerine göğüs germeli? **KARDOL** bunların şifasıdır.

DİŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Ankara caddesinde: Meserret oteli karşısında (88) No. 1 muayenehanesinde hergün saat on dördten (19) a kadar kabul etmektedir.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

REKTA PATİ

Basur memelerinin ANTİVİRÜS ile tedavisi!

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlanmış fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

Şark İspençiyari Lâboratuvarı, İstanbul

Şark Malt Hülâsası

İştah ve kuvvet için en birinci ilâçtır. Çocukların dişlerinin kolayca çıkmasına, kemiklerinin kuvvetlenmesine, çocuk emziren annelerin sütünün çoğalmasına yardım eder. BİHMUM eczanelerde bulunur.

Yüksek Mühendis mektebi satınalma Komisyonundan:

Mektebin 1937 mali senesi sonuna kadar ihtiyacı olan (41700) ekmekek açık eksiltmeye konulmuştur. İlk teminatı (344,05) lira ve muhammen bedeli (11) kuruştur. Eksiltmesi 23/8/1937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat (14) de yapılacaktır.

Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte Gümüşsuyunda mektep binası dahilindeki komisyona müracaatları ilân olunur. (4905)

BAŞ ATEŞÇİ ARANIYOR

Zonguldaktaki ehemmiyetli kömür müesseselerinden biri buhar kazanlarının ocaklarını sevk ve idare etmek üzere iyi bir ateşçi ustabaşısı aramaktadır. Büyük vapurlarda uzun müddet baş ateşçilik etmiş tecrübeli kimseler tercih olunacaktır. Alınacak ateşçi ustabaşısı bilfiil ateşçilik etmeyip maiyetindeki ateşçilerin iyi çalışmalarına, ocakların muntazam yakılmasına ve kömürün israf olunmamasına nezaret edecektir. Taliplerin hizmete alınmak mevzuubahis olduğu zaman aslımı gösterebilecekleri bonservislerin ve referansların suretlerini ve tercümeihallerini ekliyerek yazacakları mektuplarını TOPHANE POSTA KUTUSU No. 8 adresine gönderilmesi beyan olunur.

Ekzema ve en muannit cild yaralarından kurtulmak için

EKZAMİN

kullanınız. Binlerce hastayı kurtarmıştır. Eczanelerden isteyiniz.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

SATILIK MAHLÜLLER

Muhammen

kıymeti

Li. Kr.

201 Hasköyde Hacışaban mahallesinde Kalaycı sokağında 46 No. lu arsanın tamamı.

211 40 Feriköy mahallesinin Ayazma sokağında eski 6 yeni 38 No. lu arsanın tamamı.

201 Pangaltı Kuyumcu sokağında 17 mükerrer yeni 23 No. lu arsanın tamamı.

489 20 Topane Cihangir mahallesinin Uzuncay caddesinde 7 No. lu 45 metre 72 santim arsanın tamamı.

52 Ortaköyde Çıkmaz kilise sokağında 10 No. lu arsanın tamamı. Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyetleri peşin para ile satışı 8/8/937 gününden itibaren 15 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır.

İhalesi 23/8/937 günü komisyonda yapılacağından taliplerin % 7,5 pey paraları ile Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü Mahlûlât Kalemine gelmeleri. (5016)

Beyoğlu - Tünelbaşı - Yeniyol

Kız ve

Erkek

ALMAN LİSESİ ve Ticaret mektebi

Tam devreli Lise - Ticaret Mektebi - Almanca öğrenmek için ihzart sınıf

DERSLERE 9 EYLÜL PERŞEMBE BAŞLANACAKTIR.

Kayıt muamelesi 1 Eylül'den itibaren hergün saat 8 den 12 ye kadar, nüfus tezkeresi, aşı kâğıdı, sıhhat raporu, 4 fotoğraf ve mektep tasdikname veya diplomasile yapılır. Fazla tafsilât için mektebe müracaat veya 49486 ya

telefon edilemesi.

İlk defa olarak alaturka sahnesinde

Bükreş'in en meşhur ve maruf

ÇIGAN ORKESTRA ve BALETOSU PANORAMA

bahçesinde büyük muvaffakiyetler kazanıyor.

MÜNİR NURETTİN

Ayrıca: S. ATILLÂ Anadolu Revü hey'eti yepyeni programı.